

nyilvánosan dezavualta. Sombat szociálista képviselő kijelenti, hogy Franciaország érdeke, hogy a francia kormány az angol és olasz barátait békés szándékairól meggyőzze.

Hogyan kózzell Hervé a francia-német közeledést

Páris, május 31. Gustave Hervé lapjában, a „Victorie”-ben vezető helyen foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a jóvátételi probléma tárgyalásánál elért eredmények után vajjon tartós lehet-e Németország és Franciaország között a közeledés. Szerinte a két ország fokozatos közeledése igenis lehetséges és követeli, hogy most Franciaország nyújtson kezét a végleges megértéshez. A béke helyreállítása Hervé szerint a következő alapon lehetséges:

Franciaország beleegyezik abba, hogy Ausztria Németországhoz csatlakozzék, eláll a Ruhr-vidék megszállásától azzal a feltétellel, hogy a Rajna-vidék Németország határain belül autonóm és katonai tekintetben semleges terület marad, Franciaország beleegyezik abba, hogy a Saar-médcézt visszaadják Németországnak kisebb határkijáratokkal és támogatja, hogy Danzig és a hozzá tartozó terület visszakerüljön Németországhoz azzal a kikötéssel, hogy Lengyelország szabad kikötőt kap. A béke érdekében Franciaország lemond a versaillesi szerződésben foglalt legfőbb vámkedvezmény-klauszúráról és a legteljesebb egyenjogúság alapján kereskedelmi szerződést köt Németországgal, amelynek visszaadja Togo és Kamerun gyarmatokat. Javasolja Németországnak a népszövetségbe való azonnali felvételét.

Hervé terve szerint Németországnak a következő ellenszolgálatokat kell teljesítenie:

A német köztársaság elismeri a császári uralom felelősségét a háború megindításáért és legulsóbban elítéli Belgium semlegességének a porbátiprását. Elismeri a népek örendelkezési joga alapján hozott versaillesi határozatokat, kötelezi magát, hogy teljesítőképességének határáig elaget tesz jóvátételi kötelezettségeinek, a birodalom határain belül autonómiát ad a Rajna-vidéknek és garantálja annak katonai semlegességét, megemmisíti a rapalloi szerződést és katonai segítséget ígér Romániának és Lengyelországnak arra az esetre, ha őket bolsevista támadás érné.

Hervé cikke azért is feltűnő, mert messzemenő engedelmeyei a francia közhangulatot tükrözik.

Összeül a hágai konferencia

Páris, május 31. Június 15-én kezdődik a hágai konferencia előértekezlete, amelyen a Genuában jelenlevő államok vesznek részt, kivéve Oroszországot és Németországot. A delegációkat csupán csekély számú szakértő fogja ezuttal kísélni, mert a technikai kérdések a genuai konferencián nagyrészt megvitatásra kerültek. Miután a konferencia megállapítja munkarendjét, megválasztja a genuai konferencián elfogadott szakértőbizottság tagjait.

Június 20-án a szakértőbizottság megalakul és ezt értésére adja a szövjetkormányának, amely erre az orosz delegáció összetételét fogja közölni. Június 26-án egy a nemzetközi szakértőbizottság, mint az orosz bizottság megkezdí párhuzamos tárgyalásait.

A „Newyork Herald” szerint Franciaország abban az esetben, ha a hágai konferencia politikai jellegű lesz, magáévá téve Amerika taktikáját, egyszerű megfigyelőket küld Hágába. Poincaré parlamenti véleménye után döntenek e kérdésben.

Hogyan szervezi az amerikai ipar Európa meghódítását?

Az Egyesült-Államok utja az Anti-Trust törvénytől a Webb-aktáig

Az Uj Kelet tudósítójától

Bécs, május 29. Az Egyesült-Államoknak a genuai konferenciáról való távolmaradása és a közelgő hágai konferenciával szemben már is bejelentett tartózkodása egyre szélesebben vetíti a vergődő Európa szemé elé a kérdést: mi a terve Amerikának Európával?

A hitel és a valutaproblémák publicisztikai megvitatásából kihangzott illetékes amerikai nyilatkozatok az orosz kérdésben való titokzatos, magatartás mind arra vall, hogy az Egyesült-Államok az európai problémák megoldását olyan úton és

olyan eszközökkel keresi, amelyekbe az érdekelt Európát beavatni ma még nem kívánja.

Az amerikai taktika mögöl kibontakozó eme tényállás teszi aktuálissá és érdekessé azokat az adatokat, amelyeket az északamerikai tröszt-politika fejlődési irányzatáról illetékes források alapján sikerült megtudnunk:

A világháborút közvetlenül megelőző években az Egyesült-Államok törvényhozásában nyomatékul érvényesült az az irány, amely Anti-Trust szervezkedés néven vált ismeretessé. Ez az irány — az elnök-választás kritikus időpontjait kivéve — szintén nem törekedett a trösztök uralmának megbillentésére. Politikája abban csúszódott ki, hogy a trösztök szervezkedését és működését törvényhozási intézkedésekkel szabályozza, és monopolisztikus politikát legalább kinövésében büntesse.

A világháború folyamán az amerikai törvényhozás trösztellenes kurzusra természetesen még mint jelszó sem maradt meg, a gyakorlatban pedig teljes meddőségre volt itélve. Ennek a fordulathoz gyakorlati okát az a tény szolgáltatta, hogy a trösztök a háború alatt a hadigazdálkodás szolgálatába állították, az illetékes hatóságok figyelmét pedig a hadügyi igazgatás megszaporodott ellenőrzési teendői vonták el a trösztökönhasznu tevékenységétől.

Az Egyesült-Államok 1918-19 évi jelentése szinte hangsúlyozottan vallja meg, hogy „a trösztíhatal az egész háború alatt a termelő költségek és árak vizsgálatára összpontosította figyelmét.”

Az Egyesült-Államok tröszt törvényhozása a háború alatt csak egy irányban mutatott kezdeményező tevékenységet, ennek a tevékenységnek pedig a célja az volt, hogy megépítse azt a rendszert, amely Amerikát a külkereskedelmi piacok meghódítására előkészíti. Az Egyesült-Államok trösztíhatala már a háború alatt hatalmas két-kötetes jelentésben mutatta be munkája eredményeit. Ez a jelentés a „Cooperation in American Export Trade” tízesen

megvizsgálja az összes kulturális-mok kiviteli gépezetét és gyakorlatát.

A jelentés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a világpiac meghódításáért folyó harc céljaira az amerikai exportiparok trösztjeinek nagyobb szabadságot kell biztosítani, mint amekkorát az eddigi törvényhozás biztosított. Az „United States Steel Cie”, az acéltröszt, a Singer géptröszt s a Remington-tröszt már ennek a nagyobb szabadságnak köszönhette a világpiacra való háborús előnyomulását. A trösztök barátainak és ellenzőinek elvi harcra szülte az Egyesült-Államok két világhatalmosságú törvényét, a Webb-bill-t és az Edge-aktát. A Webb bill szerint nem nyer alkalma-

zást az Anti-Trust törvény azokra a társulatokra, amelyek csupán exporttal foglalkoznak, ha a belföldi üzleteikben trösztellenes törvényekkel ellentétbe nem kerülnek.

Erről a Webb-aktáról találón mondja az Australisches Tarifhandbuch kritikája:

A Webb-aktából az amerikai törvényhozónak az az akarata szól a yankee-gyárhoz: Ne zsákmányold ki a trösztök módszereivel amerikai polgártársadat, de felmentvényt adok neked arra, hogy az idegen országokat intelligenciád minden ötletével fosszad ki. Emellett a Webb-törvény mellett az amerikai kivitel tulsullal való érvényesülését az Edge-akta biztosítja, amely az amerikai kis- és középkapitalistának is biztosítja

a kiviteli versenyben és így a kiviteli haszonban való részvételét

aként, hogy az államilag védett és ellenőrzött kiviteli bankokkal való szállítási kapcsolatokat teremti meg. A világpiacért folyó harcban Európának ezekkel a kitünő amerikai versenytársakkal kell megbirkóznia.

Két miniszter kibukott a magyar választásokon

Az Uj Kelet tudósítójától

Budapest, május 31. Az egységes párt tegnap este kiadott jelentése szerint a 142 vidéki kerületben lezajlott választás végső eredménye a következő: kormánypárti, kormánytámogató 88, ellenzéki 15, pótválasztás 34. A választások eredménye még ismeretlen öt kerületben.

Sopronból érkezett jelentés szerint ott a választásokat kilenc óra-
kor befejezték és az eredményt másnap hirdették ki. Ezek szerint dr. Hebelt Ede volt jogakadémiai tanár, szocialista jelölt és Andrássy között pótválasztásra kerül a sor, míg Klebelsberg Kunó belügyminiszter kibukott. A leadott szavazatok aránya a következő: Dr. Hebelt Ede 4009, Andrássy 2943, Klebelsberg 2832. Klebelsberg sorsára jutott Tomcsányi igazságügyminiszter is, aki a bototzatás ellenére is kibukott Nagy Ernővel szemben.

Az általános választások második napján, június elején 78 kerületben kerül sor a szavazásra. Huszonöt kerületben — Budapestben és környékén — titkos, lajstromos szavazás lesz.

Tegnap este nyolc óra-
kor a minisztertanács rendkívüli ülést tartott, melyen a választások kérdésével foglalkoztak. Tárgyalás alá vették azt a két javaslatot, amely a budapesti választásokra és a petíciókra vonatkozik. Budapestben egy osztják be a bírakat, hogy minden tízezer lakosra egy bíró jusson. A petíciókra nézve a minisztertanács úgy határozott, hogy petíció benyújtásához a petícionáló jelölt ajánlái ivén szereplő válsatúk legalább felének aláírása szükséges és az aláírsokat az előjárásnál hitelesíteni kell.

Ez a rendelkezés lehetetlenné teszi az ellenzék számára, hogy a választási visszaélések ellen petíció útján keresen orvoslást, miután az előjárás hitelesítésnél már eleve megakadályozták.

Párisi jelentés szerint az egész francia sajtó részletesen foglalkozik Magyarország választási eredményeivel. A lapok megállapítják, hogy a karlisták megemmisültek és a kormánypárt nagy sikert aratott. A „Newyork Herald” azt írja, hogy a választások eldöntötték Magyarország sorsát.

Oppenheimer tanárt Japánba hívják. Berlinből jelentik a „Dresdener Anzeiger” híradsa nyomán, hogy a hírneves nemzetgazdász, Franz Oppenheimer tanárt, aki a cionista mozgalomnak egyik vezető férfja, a tokiói egyetem tanárává hívták meg.

Letartóztattak 42 rendőrt, mert kiléptek a szolgálatból

A kolozsvári rendőrség szenzációja

Az Uj Kelet tudósítójától

Kolozsvár eddig sem tulságosan jó közbiztonságát újabb veszély fenyegeti, mert — amint az Uj Kelet megírta — az államrendőrség legényeigi állománya, amely 220-ról egyszer már 120-ra csökkent, most a legmínimálisabbra, hatvanöt közelegényel redukálódik. Az államosításkor megállapított fizetések ugyanis oly csekélyek, hogy azokból megélni nem lehet és így a rendőrségi alkalmazottak kénytelenek más, jobb anyagi viszonyokat biztosító állás után nézni.

Az állam szolgálatából való tömeges kilépés okait már több ízben ismertette az Uj Kelet. A rendőrségi alkalmazottak ugyszólván éveken át panaszkodtak, hogy 570 leiből az állandóan növekedő drágaság mellett nem tudnak megélni s amikor az állg említésre méltó mellékjövedelmeket is elvették, az inkadrálásoknál történt mellőzések miatt amugyis elkecsereedett közbiztonsági tisztviselők feladták a reményt, hogy helyzetük valaha is javulni fog és elhagyták állásukat.

Legutóbb ismét negyven rendőr nyújtotta be lemondását. Tegnap a rendőrök le is vetették az uniformist, hogy polgári foglalkozás után nézzenek, de Popovici Valér főkapitány rendelkezése letartóztatták őket. A szenzációs letartóztatásról a rendőrprefektus a következő nyilatkozatot tette:

— A rendőri törvény 29. paragrafusa alapján minden rendőr, mikor a testületbe belépett, kötelező nyilatkozatot irt alá, hogy legalább három évig a rendőrség szolgálatában marad. Most, hogy levetették az egyenruhát, megszegték a fogadalmukat, tehát törvénybeiktözó cselekményt követtek el és ezért tartóztattam le a negyvenkét rendőrt.

A vállalt kötelezettségeiknek eleget nem tett rendőröket átkísérték az ügyészségre, ahol huszonötön állítólag visszavonták lemondásukat és vissza akarnak lépni a rendőrség kötelékébe. A többiek ellen eljárást indítanak.

Juliusban ratifikálják a Palesztina-mandátumot

London, május 25. (J. C. B.) Az angol alsóház egyik tagjának Ornsby-Gore képviselőnek interpellációjára, hogy a népszövetség mikor fogja a Palesztina-mandátumot ratifikálni, Chamberlain azt a felvilágosítást adta, hogy a népszövetség július 15-én rendkívüli ülést tart, amelyen a palesztinai mandátum is tárgyalásra kerül az A B osztályba sorozott mandátumok között. Ugyanerre a második ülésre haszították az albániai és lettlandi nemzeti kisebbségek kérdését is.

Dubnow professzor felolvasása. Kovnóból jelentik: Simon Dubnow professzor, aki az itteni egyetemen átvette a zsidó történelem tanszékét, május 26-án tartotta első előadását a városi színház zsufolóság megett termében. Dubnow után dr. Bratzkus „A litvániai zsidók gazdasági élete a XIV. és XV. században” címmel tartott felolvasást, amelyben a zsidó kereskedőknek a litván nép fejlődésére gyakorolt befolyását ismertette.

NAGYBÁNYAI KÉPEKET olcsón vásárolhat a Transsylvania (Hungária)-szálló 4. szobájában rendezett kiállításon.

Megnyit a
Rözponti Szálló
nyári kerthelyisége
1314

Ha gyorsan hiszolgált, fontososan kimért és jó tűzifát akar, forduljon a Frenkel-fatelephoz

(volt Janovitz és Tso) Strada Aprinjeorilor (Gyufagyár-2.) 18. Telefon 2-90, 4-01, 2-85.

Miért nem még a k

Mi történik a külföldi pé

— Az Uj Kelet

Románia lak egyike legyek konsz dig minden mány azt áll debb idő alatt a liberális Victor Antor követe folytat ban, amelyeket is személyese utján bejelen zésről még ne tárgyalások lehet talán knasztári jegy dolgát, amely pénzügyi élet hónapokig t ugyanis csak Antonescu tö reteket kapot risi lapokban lyezni. Ezu hivatva a péa delog érdemi dásokat köss francia, mint amelyekkel e tak, olyan kik amelyeket Ro mert azok az beavatkozás uniek voltak.

Feltűnő volt forrásból formációkat a ter párisi utj jairól és a k váltási akciói

— A lapo hogy a pénzü földi kölesön zott Párisba. határozta, ak szó még nem Románia pár ügyminiszter Antonescu kö féle tárgyalá az ügyben eg lépett érintke antant vezetó atik akkor a ott tartózkod seinek, amely mativ jellege sem lehettek hogy sz ang lönösebb ha Romániának is titkolták, eactben lehe számítani, k port, amely érdekeltseget rélemban. K inkább suly orszok petróle után amugy hogy vagy leum konkur vállalatokat érdekkörébe

— Az a tehát a köle tak eredmén jesen függé franciákkal szolidációjár sok. Egymil frank értékü forgalomban is olyan nag külön nagy akciókat ig egy pénzeső gyalásait, s ismert ban legutóbbi id vásárlásával A Zaharov jegyek vissz tés rendezés

Az Ipar Elvállal

ak 42 rendőrt,
a szolgálatból

dörtség szenzációja

... sem túlságosan jó
... veszély fenyegeti,
Uj Kelet megírta —
... legényeségi állomá-
... egyszer már 120-ra
... legminimálisabban,
... nyel redukálódik. Az
... állapított fizetések
... helyek, hogy azokból
... és így a rendőrségi
... telenek más, jobb
... biztosító állás után

... alátámasztóval való töme-
... már több ízben is-
... et. A rendőrségi al-
... ólván éveken át pa-
... 70 leiből az állan-
... gasság mellett nem
... amikor az alig emli-
... kővédelmeket is el-
... asoknál történt mei-
... ügyis elkezeredett
... viselők feladták a
... helyzetük valaha is
... gyták állásukat.

... tásat. Tegnap a rend-
... az uniformist, hogy
... után nézzenek, de
... kapitány rendeletére
... A szenzáció letar-
... prefektus a követ-
... tette:

... törvény 29. paragra-
... en rendőr, mikor a
... kötelező nyilatkoza-
... galabb három évig a
... ában marad. Most,
... egyenruhát, meg-
... utat, tehát törvény-
... nyt követtek el és
... le a negyvenkét

... zettségeiknek eleget
... átkisérték az ügyész-
... tön állítolag vissza-
... t és vissza akarnak
... teltékbe. A többiek
... nak.

ratifikálják a mandátumot

... 25. (J. C. B.) Az
... k tagjának Ornsby-
... tség mikor fogja
... tatumot ratifikálni,
... felvilágosítást ad a,
... sség július 15 én
... rt, amelyen a pa-
... is tárgyalásra
... ályba sorozott man-
... Ugyanerre a máso-
... ották az albániai
... ti kisebbségek kér-

professor felolvasása.

... Simon Dubnow pro-
... ni egyetlen átvette
... tanszékét, május
... előadását a városi
... megtelt termében.
... Bratzkus „A litvániai
... ete a XIV. és XV.
... tartott felolvasást,
... kereskedőknek a lit-
... gyakorolt befolyá-

AI KÉPEKET
a Transsylvania
4. szobájában
kiállításán.

i Szálló
kerthelyisége

Strada Aprilianului
nr. 7-90, 4-01, 2-02.

**Miért nem rendezték
még a kincstári bonok
ügyét**

**Mi történt a párisi tárgyalásokon.
A külföldi pénzcsoportok feltételei**

— Az Uj Kelet Bukarest munkatársától —
Románia legsúlyosabb problémái-
... egyiké kétségkívül a kincstári
... jegyek konszolidációja, amelyről ed-
... dig minden hatalomra került kor-
... mány azt állította, hogy a legrövi-
... debb idő alatt meg fogja oldani. Most,
... a liberális kormány megbízásából
... Victor Antonescu, Románia párisi
... követe folytat tárgyalásokat ezirány-
... ban, amelyek a pénzügyminiszter
... is személyesen vesz részt. A lapok
... úján bejelentett előzetes megegye-
... zésről még nem lehet szó. Hosszu
... tárgyalások kevés eredmény, ezzel
... lehet talán legjobban jellemezni a
... kincstári jegyek konszolidációjának a
... jelgát, amely lassanként a román
... pénzügyi élet tengere kigyója lett. A
... hónapokig tartó tárgyalások eddig
... ugyanis csak azzal végződtek, hogy
... Antonescu több oldalról biztató igé-
... reket kapott és sikerült neki a pá-
... risi lapokban néhány interjú elhe-
... lyezni. Ezután táviratilag Párisba
... hívatta a pénzügyminisztert, hogy a
... dolgot érdemi részét illető megállapo-
... dásokat kösse le ő, minthogy egy a
... francia, mint az angol pénzcsoportok,
... amelyekkel eddig tárgyalások foly-
... tak, olyan kikötéseket kívánnak tenni,
... amelyeket Románia nem akceptálhat,
... mert azok az állam pénzügyeibe való
... beavatkozással majdnem egyértel-
... műek volnának.

Feltétlenül jólinformált és beava-
... tott forrásból most a következő in-
... formációkat adták a pénzügyminisz-
... ter párisi útjának tulajdonképeni cél-
... járól és a kincstári jegyek vissza-
... váltási akciójának helyzetéről:

— A lapok tévesen közölték azt,
... hogy a pénzügyminiszter egy külföldi
... kölcsön lektőse céljából utaz-
... t Párisba. Amikor ő utazását el-
... határozta, akkor a külföldi kölcsönről
... szó még nem esett. Victor Antonescu,
... Románia párisi követe hívta a pénzü-
... gyminisztert Párisba, már pedig
... Antonescu külföldi kölcsönről semmi-
... féle tárgyalást nem folytatott. Ebben
... az ügyben egyedül a miniszterelnök
... lépett érintkezésbe még Genuában az
... antant vezető pénzügyi embereivel,
... akik akkor a konferencia ideje alatt
... ott tartózkodtak. Az ő megbeszélésé-
... nek, amelyeknek nagyrészt informá-
... tív jellege volt, így eredményei
... sem lehettek, mindössze azt tudjuk,
... hogy az angolok nem mutatnak kü-
... lönbösebb hajlandóságot arra, hogy
... Romániának hitelt nyújtsanak. Nem
... is tiltózták, hogy csak abban az
... esetben lehetne az ő támogatásukra
... számítani, ha ugyanaz a tőkécso-
... port, amely a kölcsönt adja, jelentős
... érdekeltséget vállalhat a román pet-
... róleumban. Erre az angolok annál is
... inkább szívesen helyezték, mert az
... orosz petróleumszerződés megkötése
... után amenny is azon igyekeznek,
... hogy vagy letörjék a román petró-
... leum konkurenciáját, vagy a román
... vállalatokat is a saját koncernjük
... érdekébe vonják.

— Az angoloknál tett lépések
... tehát a kölcsön ügyében nem jár-
... tak eredménnyel. Ettől azonban tel-
... jesen függetlenül folytak tovább a
... franciákkal a kincstári jegyek kon-
... solidációjáról megkezdett tárgyalá-
... sok. Egymilliárd 300 millió francia
... frank értékű kincstári bon van most
... forgalomban, amelyek kamatterhe is
... is olyan nagy, hogy annak rendezése
... külön nagyszabású pénzügyi tranz-
... akciókat igényel. Antonescu követ
... egy pénzcsoporttal kezdte meg tár-
... gyalásait, amelynek élén Zaharov
... ismert bankár áll, akinek neve a
... legutóbbi időben egy párisi lap meg-
... vásárlásával kapcsolatosan szerepelt.
... A Zaharov-csoport csak a kincstári
... jegyek visszaváltása és a kamatfize-
... tések rendezése dolgában folytatott tár-

gyalásokat. Az eléggé ismeretes ter-
... vek szerint a konszolidálás munkája
... abban állana, hogy a francia csoport
... a magánosoktól megváltaná kincstári
... jegyeket s azokat a saját tárcájában
... összpontosítaná.

— Vajjon eredményes lesz-e ez a
... megoldás, még csak sejteni sem le-
... het. A franciák ugyanis maguk nem
... igen rendelkeznek azokkal az össze-
... gekkel, amelyek ennek a tranzakción-
... nak keresztülviteléhez szükségesek,
... ők is angol pénzcsoporthoz fordultak,
... hogy közösen bonyolítsák le az üz-
... letet. A nehézségek azonban már
... itt megkezdődtek. Az angolok bizto-
... sítékokat kértek. Miből fogja Romá-
... nia fizetni a tőkécsoportnak a ka-
... matjárulékokat, amelyek fizetése már
... most nehézséget okoz, s amelyet
... eddig csak úgy tudtak megoldani,
... hogy a kincstári jegyeket meghosz-
... szabbították, s a kamatokat is nagy-
... részt kincstári jegyekben fizették.

— A pénzügyminiszter szilárd el-
... határozása, hogy semmi egyéb bizo-
... sítékokat nem ad, minthogy az állami
... költségvetésben előirányozza a kamat-
... fizetésre szükséges összegeket. A fran-
... ciák hajlandók volnának ezt elfogadni,
... az angolok viszont nem elégszenek
... meg ennyivel. Nekik tárgyi bizonyít-
... ékok kellene, a vámbevételek egy
... részének, avagy a kiviteli illetékek-
... ből eredő jövedelmeknek lektőse.
... Ebben Vintila Bratianu, mint eluta-
... zásakor mondta, semmiesetre sem
... egyezik bele. Hogy ilyen módot mi-
... ként végződnek a tárgyalások, tudni
... nem lehet.

Lemondott Zigre miniszter

**A miniszterelnök feladta a nemzeti párttal való meg-
egyezés reményét. A pótválasztások újabb eredményei**

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Dr. Zigre Miklós kisebbségi minisz-
... ter ma levelet intézett Bratianu minisz-
... terelnökhez, amelyben közölte vele,
... hogy állásáról lemond. A Rador nagy-
... váradi szerkesztője felkereste Zigre
... minisztert, aki kijelentette, hogy a hír
... megfelel a valóságnak. Május 20-án
... már azzal az elhatározással jött el
... Bukarestből, hogy benyújtja lemondását,
... de a miniszterelnök iránt érzett tisz-
... telete és a pártfegyelem arra késztették,
... hogy Bratianu hazaérkezéig várjon
... vele. Lemondásának oka, hogy

**az a felfogásbeli különbség, amely
az egységesítés idejének és mód-
jának megválasztásában**

közte és az illetékes tények között
... fenforgott, nem tette lehetővé koncepció-
... jájának e téren való érvényesítését.
... Egyéb felfogásbeli különbségek is arra
... bírták, hogy megváltjon állásától.

A külföldről visszatért miniszter-
... elnököt Bukarestbe való megérkezése
... alkalmával ünnepélyes fogadtatásban
... részesítették. A pályaudvaron a kor-
... mány képviselőiben Florescu mi-
... niszter jelent meg, a fővárost Dra-
... niceanu, Bukovínát Rotinea és Besz-
... arábiát Inoulet képviselte. Erdély
... nevében is megjelent egy kiküldött.
... Bratianu megérkezésekor a több-
... száz főnyi tömeg meleg óvációban
... részesítette. Különböző testületek sorra
... üdvözölték. Az üdvözlésekre a mi-
... niszterelnök röviden válaszolt és ki-
... jelentette, hogy mindanyiszor, ami-
... kor alkalma lesz Romániát a külföl-
... dön képviselni, arra fogja a fősúlyt
... fektetni, tudja meg mindenki, hogy
... Románia erős hatalom és Európának
... e részében mindezek a béke óre.

A miniszterelnök ezután a laká-
... sára hajtott, ahol sorra fogadta
... politikai barátait és tájékoztatót szer-
... zett az aktuális problémákról. Beava-
... tottak szerint a miniszterelnök az
... információk alapján

**végkép lemondott a nemzeti párt-
tal való megegyezés reményéről.**

Szűkebb környezetének kijelentette,
... hogy minden energiát most a párt

Általában az a vélemény, hogy
... a kincstári jegyek ilyen módon való
... konszolidációja nem fog lendíteni az
... ország valutáris és pénzügyi helyze-
... tén. A kamatterhek ugyanazok ma-
... radnak, a kincstári jegyeket nem
... vették vissza a forgalomból, csak
... egyetlen kézbe összpontosítják. Kér-
... dés, hogy ezzel nem kerül-e a lei
... sokkal veszedelmesebb helyzetbe, mint
... eddig volt, mert hiszen az eddigi ta-
... pasztalatok azt mutatták, hogy a
... franciák, ha üzleti szempontjaik ugy-
... kívánták, nem haboztak egy pillana-
... tig sem és úgy változtatták a lei ár-
... folyamatát a párisi tőzsdén, ahogy az
... nekik a legjobban megfelelt. Javulás
... ezen a réven nem várható. Legfel-
... jebb arról lehet szó, hogy a kincstári
... jegyek konszolidálása után könnyeb-
... ben jut az állam nagyobb külföldi
... kölcsönhöz. Kiknél és milyen felté-
... telek mellett, még csak sejteni sem
... lehet. Az angolok nagyon szigorúak,
... ott az eddigi lépéseknek nincs meg
... az az eredményük, amit jelentettek
... a londoni és párisi táviratok is. A
... hajlandóság megvan arra, hogy a
... Rothschild csoport a kölcsönt megadja,
... ellenben a biztosítékok, amelyeket
... kérnek, nagyon súlyosak. A minisz-
... terelnök párisi tartózkodása utolsó
... napjaiban kölcsönügyben tárgyalt,
... hogy milyen eredménnyel, azt még
... nem hozta nyilvánosságra. Alig hi-
... hető, hogy nagyon kecseskedő igé-
... retekkel jött volna haza, máskülönben
... megvárta volna a kincstári jegyek
... dolgában létrejött előzetes megáll-
... podások véglegesítését.

belső munkaképességének és fegyvel-
... mének megteremtésére kell konc-
... trálni, mert a kormány csak így
... kerülheti el válságát. A Constanti-
... nescu és Vintila Bratianu között
... fennálló ellentétet minden jel
... szerint áthidalják, kölcsönös engedm-
... nyek alapján. A gazdasági természetű
... kérdésekben a javadalmi miniszter
... álláspontja érvényesül, a politikai
... taktika szempontjából a pénzügyi-
... miniszter felfogásának megfelelően fog
... eljárni a kormány. Erre a megegye-
... zésre vezethető vissza Maniu kijelen-
... tése, hogy a nemzeti párt már Con-
... stantineanu iránt sem viselkedik biza-
... lommal és teljesen függetlenül fogja
... a parlamenten kívüli akcióját le-
... folytatni.

A liberális párt egysége ilyen-
... formán a központban biztosítottnak
... látszik, a vidéki szervezetekben
... azonban

még mindig vannak surlódások.

A „Lupta“ jelentése szerint a besz-
... arábiai liberálisok között ismét suly-
... os konfliktus támadt. Az összeüt-
... közés középpontjában Inouletz mi-
... niszter áll, akinek személyével a
... beszarábiai szervezet egyrésze nin-
... csen bizalommal. Inouletz ugyanis
... megtartotta a beszarábiai paraszt-
... párt vezetését és ugyanakkor az
... ottani liberális párt elnökévé is
... megválasztotta magát.

**A pótválasztások újabb ered-
ményeiről**

a következő jelentések érkeztek:
... A fogaraszemeyi zernesti kerü-
... letben Jonica mernőket választották
... meg liberális programmal Puscariu
... nemzeti párti ellen.

Az aradmegyei Inneuban ugyan-
... csak a liberális Pavel Dirlea győ-
... zött, a nemzeti párt és a paraszt-
... párt jelöltje ellen.

A szatmármegyei Carascuban
... Juon Crao'u liberális és Voicu Ni-
... tescu nemzeti párti között pótválasz-
... tásra kerül sor.

Nagysomkúton a szavazást fel-
... függesztették és három nap múlva
... fogják folytatni.

Élesden Banescu, a kolozsvári
... liberális szervezet elnöke, kerül pótv-
... választásra, Raducanu parasztpárti
... ellen. Banescu 1700, Raducanu pe-
... dig 1400 szavazatot kapott. Az „Epoca“
... jelentése szerint a parasztpárt veze-
... tősége felkérte az erdélyi nemzeti
... pártot, támogassa a pótválasztáson
... Raducanu megválasztását. Ameny-
... nyiben ez nem volna lehetséges, a
... parasztpárt visszavonja Raducanu je-
... lölését.

A Temestorantali Módosban Rei-
... ter liberális választották meg egy-
... hangulag.

Beszarábiában a Balti kerület-
... ben Botnariu Stefan parasztpárti lett
... a képviselő. Cetates Albaban Deutsch
... liberális és Ismailban Chirilov ugyan-
... csak liberális párti.

**Milliárdos vagyón-
csempészés Bécsben**

— Az Uj Kelet bécsi tudósítójától —

A Bécsben székelő Finanz-Landes-
... direktion, Alsóausztria pénzügyigazga-
... tásának legfőbb szerve, a legközelebbi
... napokban a hivatalhoz érkezett jelen-
... tések alapján egy olyan vagyón-
... csempészési ügy részleteit fogja megviz-
... gálni, amelynek méretei minden eddigi
... méretet meghaladnak. Nem kevesebbről
... van szó, mint arról, hogy a bécsi pénz-
... világ egyik legismertebb szereplője
... egész vagyonát svájci értékekben men-
... tette át s ezzel az állammal szemben
... tartozó adókötelezettségei alól is, a jelek
... szerint, jó sikerrel kibújt. A szóbanlevő
... pénzügyi, akinek neve szokailanul
... nagyarányú áruviteli üzletek révén vált
... a pénzügyvilágban sokat emlegetetté, nagy
... svájci vállalatoknál rendelkezik igen
... tekintélyes érdekeltséggel. Az osztrák
... nyomornak és valutafelbomlásnak az a
... nagyszerű vámszedője nemcsak azokat
... a jövedelmeket tudta ügyes manővro-
... zással elleplezni, a valutabejelentési
... határmapon, amelyek őt Svájcba helye-
... zett tőkéjéből gazdagították, hanem újab-
... ban is az összes illetékes fórumok
... megkerülésével jelentékeny vagyón-
... részeket tudott Svájcba kimenteni.
... Érdekes, hogy svájci részeseisére révén
... osztrák százmillióba menő árfolyam-
... nyereségeket is ért el, amelyeket az ő
... álláspontja szerint bejelenteni nem is
... volt köteles.

A Finanz-Landesdirektion aktái oly
... tényállást derítettek fel, amely szerint
... a szóbanlevő osztrák nábob svájci
... angazsmánjai a svájci frank ma kur-
... zusa szerint mintegy ötvenmilliárd ko-
... rona adóalapnak felelnek meg. Mint-
... hogy pedig az osztrák vagyon meg-
... adóztatására érvényben levő törvények
... az ilyen összegű vagyonoknál az adót
... a teljes vagyon 60 százalékában áll-
... pítják meg, az ügy mai állása azt a
... tényállást adja, hogy az alkalmazottai
... státusának megtizedelésére kényszerülő
... osztrák köztársaság egyetlen elszánt
... pénzügyi ravaszága, erőszakossága
... és korrupciója révén számos milliárdot
... kitévő osztrák koronával károsodik.

Buenos-Ayres-i levél. Argentína

fővárosából levelet írt az Uj Kelet-
... nek egy Temesvárról odaszakadt zsidó
... kereskedő. Érdekes sorait kivonatolva
... itt közöljük: Buenos-Ayresnek három-
... millió lakosa van. Az óriási forgalmu
... városnak azonban nincsen ipara s
... egész szükségletét külföldről szerzi be.
... Eddig főleg Északamerikából és Angliá-
... ból importált, de most — a nagy
... valutadifferencia miatt — az argentinai
... kereskedők nem vásárolhatnak a régi
... piacokon hanem Európából igyekeznek
... a szükséges cikkeket beszerezni. Né-
... hány hónap óta e tekintetben különösen
... Csehszlovákia és Magyarország jutott
... előtérbe, de Romániából is érkezett
... már egy kevés árú Argentínába. Nagy
... tere volna itt — szól a levél — az
... erdélyi gyapjuiparunk, mert az ország-
... nak óriási a szükséglete s a szállítási
... nem ütközik nehézségekbe.

**Az Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 49. sz.
Elvállal átutalásokat Magyarországra, Németországra és Csehszlovákiába napi v. fix ár mellett**

HIREK

A mulató Bécs

Az Uj Kelet munkatársától

Bécs, május 30. A drágasággal együtt nő Bécsben a luxus. Soha a legfénylőbb pompa a legtoprongyosabb nyomor ellentéte nem volt ennire kiáltó, mint ma. Bécs belső kerületeinek — a „Hotel Wien”-nek mulatóhelyei zsúfoltságig tele vannak s a barok a nyomorúsággal egyenes arányban gombamódra szaporodnak. Noha a kora nyár első meleg napjaival már ráköszöntött Bécsre, a színházak zsúfoltságig tele vannak s a 10—15 ezer korona körül mozgó földszinti jegyárak nem akadályai annak, hogy a nagyobb színházok állandóan tulzsofolt nézőtér előtt játszanak. Az idény előrehaladottsága nem érezhető, hisz csak az utolsó rövid napok alatt egyszerre három szenzációja volt az irodalmi és színházi Bécsnek. A Reigen szerzője, Schnitzler Arthur, a bécsi irodalom egyik legreprezentatívabb nagysága hét-főn ünneplte hatvanötödik születésnapját. Csak nemrég érkezett vissza Párisból, ahol sok vihart felkavart erotikus jelenetű színdarabját „La Ronde” cím alatt mutatták be a Théâtre Lyrique színházban. Itthon azután elmesélte barátainak, hogy Párisban a darabot még csak sikamlónak sem találták és nemcsak, hogy rendőri fedezet nélkül nem volt szó, a bemutatón, de a kritika csodálkozott, hogy ezt a darabot Bécsben tulzsoan erotikusnak találták. Hiába, Párisban erősebb fűszerekhez vannak szokva. Schnitzler születésnapját a színházak nagy fényvel ünnepték. A Burg legjobb erőinek bevonásával előadta Schnitzler legerősebb drámái alkotását „Az ifjú Medardus”-t, míg a Volkstheater több hétre tervezett ciklusban egymásután előadja valamennyi drámáját. Bécs freudistái, akik Schnitzlerben a freudizmus megalapítójának irodalmi profétáját látják, külön ünneppélyben adózták a nagynevű írónak.

A Schnitzler-ünnepek lezajlottak és most két operett áll a színházi érdeklődés középpontjában — két operett, melyek magyar művészek sikerét jelentik az osztrák fővárosban. Lehár Frasquita hetekkel előre kiadásított tulzsofolt házak előtt játszik s minden este újabb frenetikus sikert jelent a szerzőnek és a színészeknek. Ehhez Lehár hozzá lehet szokva. Egyben azonban eltér a Frasquita sikere az eddigi Lehár daraboktól. A közönség tapsai ugyanis ez alkalommal csak a komponistának és a színészeknek szólnak. Mert a libretto unalmas s közönség, kritika együtt szidják Wilmert és Reichertet, akik Pierre Loui egy frappáns drámájából, az Asszony és a bábuból és Medimé még külön novellájából, a Carmenből egy vontatott egyhangú librettót gyurtak össze. Csak Lehár diadalmos muzsikája felelteti el a librettók fogyatékosságait.

De a már kezdődő nyári idénynek is megvan a maga külön szenzációja. Bécs nyári operettszínháza, a Metropole megnyitotta kapuit és egy francia-magyar operettel kezdte meg a bécsi színházak nyári idényét. Az operett címe Dédé, a Pesten is ismert Christine párisi szerző műve, akinek Fifi című Offenbach-i darabját a pesti Reneszánsz-színház mutatta be a magyar közönségnek. Noha a könnyed behízog muzsika francia szerző műve, az operett mégis inkább magyar, mert Bródy István, aki a darabot a színházhoz hozta és előadását megrendezte, egészen átgyúrta a darab librettóját s kiállításban annyi ötletet és eredetiséget mutatott, mely pártját ritkítja az e téren sokat látott Bécsben is. A darab egész sajátos módon egyesíti az Offenbach-i operettremiszenciákat a párisi revüvel. Régióta nem láttunk ennyi ügyességgel és ötlettel betanított kórust mint ebben a darabban. Steffi Wallid, aki a női főszerepet játsza, tiszta kristályos hangjával, Josef König a bécsiek Rátkai Mártonja tulzsofolt jókedvével ritka sikerre vitte az operettet. Bródy még magyar szavakat is adott, persze tréfásan az egy betűt magyarul nem tudó König szájába. A közönség egyformán ünneplte őt és a szereplőket.

— Erzsébet trónörököső a gyógyulás utján. Bukarestből jelentik: Lapjelentések szerint Erzsébet főhercegnő állapota teljesen kielégítő. Valószínűleg rövidesen felgyógyul és azután azonnal Sziujába utazik, ahol őszig fog maradni. Ősszel azután visszatér Korfuba. — A király és a királyné tegnap este kíséretükkel a fővárosba érkeztek. Dr. Ramalo, a király udvari orvosa, aki együtt érkezett vissza a felségekkel, kijelentette, hogy Erzsébet hercegnő állapota teljesen kielégítő, ereje visszatért.

— Glasner főrabbi Szatmáron és Máramaroszigeten. Glasner Móse, Kolozsvár nyugalmazott főrabbi, hét-főn Szatmárra, június hetedikén pedig Máramaroszigetre utazik, ahol nagy népgyűlésen beszélni fog a zsidó problémákról.

— Dobrogeanu kommunista vádlott elégtételt kapott. Bukarestből jelentik: Dobrogeanu Gherea volt képviselő, a kommunista per vádlottjainak egyik legmarkánsabb alakja, 16 napi koplalás után ma beszűntette az éhségstrájkot, mivel elégtételt kapott.

— Csicserin meglátogatta D'Annunziót. Rómából jelentik: Csicserin tegnap Gardonóban meglátogatta D'Annunziót, akit az orosz nép nevében üdvözölt. Gardonóból Csicserin Milánóba utazott.

— Goldziher Ignác özvegye nyomorog. Budapestről jelentik: A nemrég elhalt világhírű zsidó orientálistának, Goldziher Ignácnak özvegye kérvényt intézett a kultuszminisztériumhoz, hogy nyugdíját emelje fel, mert vagyona nincs és havi 1800 koronából nem bír megélni. A kérvényt az egyetem rektorátusa véleményezte, de ennek ellenére a minisztérium megtagadta Goldziherné kérését azzal az indoklással, hogy férje csak 11 évig volt az egyetem rendes tanára s ezért magasabb nyugdíjat nem engedélyezhet. Az a tény, hogy Goldziher Ignác 30 éven át el-évülhetetlen munkásságot fejtett ki a budapesti egyetemen mint magántanár, mert zsidóvalta miatt állandóan mellőzték, egyáltalán nem tartóztatta vissza a magyar kormányt, hogy a tudós özvegyének a kérését elutasítsa.

— Csempésznek a Dnyeszteren. Bukarestből jelentik: Az „Epoca” írja, hogy a Dnyeszteren hatalmas árucsempészes folyik Ukrajnába és viszont. Rengeteg cukrot, lisztet és halat visznek ki az országból a csempészek és teméntelen asztrahán bört, amelynek behozatala tilos, hoznak be Romániába. Ezáltal igen jelentékeny kárt okoznak az országnak. Az „Epoca” szigorú vizsgálatot és még szigorúbb ellenőrzést követel.

— Zsidó akció az arab munkások érdekében. Jeruzsálemből jelentik: A zsidó munkásszövetkezet most kapta meg a határozatot a munkafelügyelőséghez intézett kérésére, hogy az arab vasutasok munkaidejét a Ramadan-ünnepek alatt szállítsák le. A vasutak vezérigazgatósága megengedte, hogy a mohamedán alkalmazottak a Ramadan-ünnepek alatt csak öt órát dolgozzanak naponta, amennyiben a munkaidő redukcója meg nem nehezíti a forgalmat.

— Zsidó orvosok munkája Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Arra a hírre, hogy a Hadassza-kórház orvosa, dr. Gary elköltözik Safedből, a város keresztény arab lakossága Ussichkinhez és dr. Rubinowhoz levelet intézett, amelyben az összes sáfedi keresztények nevében kéri, hogy dr. Gary maradjon meg állásában. A levelet a keresztény közönség feje és számos arab notabilitás írta alá.

— Polgári bíróság ítélik a határátlépési perekben. Legtöbb munkát a hadbírók a határátlépési perekben ítélik, amelyekben katonai hatóság ítélték polgári egyének felett. Most a hadbírók a saját kezdeményezésük-ből felterjesztést intéztek a hadügyminisztériumhoz, amelyben a hadbírók munkájának megkönnyítése céljából és a törvényeknek is megfelelően azt kéri, hogy határátlépési ügyekben ezután ne a katonai bíróságok, hanem a polgári hatóságok ítéljenek és abban a reményben, hogy a döntés kedvező lesz, a határátlépési ügyeket már iratárba tették, a letartóztatott embereket pedig átadták a polgári hatóságoknak. A kolozsvári hadbírók a letartóztatottakat a sziguranca vezérigazgatóságához kísérik át és ez dönt afelől, hogy a vádlottakat szabadon bocsássa-e, vagy sem. Rendszerint, ha kímkedés gyanúja nem forog felett és a határátlépő csak kihágást követett el, a sziguranca a letartóztatást megszünteti és a vádlottakat illetőségi helyükre utasítja, vagy pedig feltétel nélkül szabadonbocsátja. A határátlépőknek a polgári hatóságokhoz való átutalásával ugyiszólván minden polgármber kikerül a katonai törvények fenhatósága alól, mert április 1-től a harminc kilométeres hadizónán kívül elkövetett politikai természetű bűnügyek megítélése, ha a vádlottak polgármberek, minden bűnügy a polgári bíróság elé tartozik.

— Palesztina angol mozdonyokat kap. Az angol lokomotívgyárak egyik legnagyobbika, a leedsi Kitson et Company, nyolc mozdonyt készített, amely megfelel a palesztinai vasúti szisztemának. A gépeket már Palesztinába is szállították, ahol a Ludd—Jeruzsálem között közlekedő személyvonatokhoz fogják használni, mert ezen az erősen emelkedő vonalon csakis különösen erős típusú lokomotívokkal lehet a forgalmat lebonyolítani.

— Szabadlára helyezték a bombamerényletben gyanúsított ébredőt. Budapestről jelentik: Az Erzsébet-körúti bombamerénylettel kapcsolatban letartóztatott Gyalay Mihályt az ügyész 50.000 korona óvadék ellenében szabadon bocsátotta. Kucsera továbbra is fogva marad.

— Országos eszperantó-kongresszus Kolozsváron. A romániai eszperantisták július 8—10 ig Kolozsváron országos kongresszust rendeznek, amelyre számos külföldi vendég jelentette be megjelenését, köztük dr. Fujisawa és Kavanishi, japán delegátusai a népszövetségnek. Azok részére, akik a kongresszusig az eszperantó nyelvet elsajátítani vagy gyakorolni chajtják, a kolozsvári Eszperantó-Társaság tanfolyamot rendez, amely június 2-án, pénteken délután hat órákor kezdődik a kereskedelmi akadémián. Beiratkozni lehet naponta este 7 és 8 között az Eszperantó-klubban (Iparkamara, Főter 23., I. emelet).

— Újból garázdálkodnak a faszisták Milánóból jelentik: A faszisták és kommunisták között összeütközésre került a sor, de a karabinierek közbelépése helyreállította a rendet. Nyolc ember megsebesült. Bolognában a faszisták tovább folytatják tüntetéseiket a prefektúra ellen és a demonstrációt a vidékre is hiterjesztették. A zavargásokban egy munkást megöltek. A kormány a belügyi és földmívelésügyi minisztérium egy-egy képviselőjét Bolognába küldötte a helyzet tanulmányozására. A minisztertanács egész Olaszországban minden tüntetést és gyülekezést tiltott.

* „Oh jaj megfojt ez az átkozott köhögés”, Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyítanak. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

— Zsidó könyvtárakból nem hiányozhat S. J. Agnon regénye: És a megörbédte kiegyenesedik.

— Stinnes és Krupp Oroszországban. Moszkvából jelentik: Harmincmillió papírmárka alaptőkével német-orosz ipari társaság alakult, amelyben a német Stinnes és Krupp cégek, orosz részről pedig a tanács-kormány vesznek részt.

— Benes beszámolt az orosz cseh egyezményről. Prágából jelentik: A kamara folytatta a génai konferenciáról szóló vitát, melynek során Benes is felszólt, aki közölte, hogy a napokban ideiglenesen aláírták az oroszokkal kötendő kereskedelmi szerződést. A végleges elintézése a kérdésnek néhány napon belül szintén elintézését nyer. Oroszország elismeréséhez azonban szükséges Európa beleegyezése. A kamara helyeselte Benes nyilatkozatát. A nyilatkozat elfogadása ellen szavaztak a német kommunisták és a felvidéki klerikálisok, valamint a szlovák klerikálisok. A kamara azonban nagy többséggel elfogadta Benes nyilatkozatát.

— Irország forrong. Belfastból jelentik: Tegnap három embert megöltek, huszonhatot megsebesítettek, husz embert pedig ama gyanu alapján, hogy összekötöttségben vannak a köztársasági hadsereggel, letartóztattak. Ferala környékén szintén harcok voltak, amelyekben öt ember meghalt, sokan megsebesültek.

— Ukrán menekültek Galacban. Bukaresti munkatársunk jeleuti: Ukrajnából állandóan nagyobb számú zsidó menekült érkezik a galaci kikötőbe. Ezeknek az ottani zsidó hitközség ad segítséget és ellátja őket, míg továbbutazásukra alkalom nem nyílik. Egy idő óta azonban az állandóan telepedett menekültek száma is megnövekedett és ezeknek, más hajlék hijján a templomban csináltak szállást. Most az egyik galaci lap jelentése közli, hogy az ottani zsidó templomban elhelyezett menekülteket hamarosan ki fogják lakoltatni. A hitközség kebelében valóságos hitvitá fejlődött ki akörül, hogy a vallási parancsok nem engedik meg, hogy a zsinagógában nők és férfiak együtt legyenek. A vita a hitközség kebelében még folyik s izgalomban tartja a kedélyeket, az ukrán menekülteket azonban már a legközelebbi napokban kilakoltatják a templomból.

— Az olasz sajtó és az Aguda. Rómából jelentik: A Vatikán hivatalos lapja, az „Osservatore Romano” folytatja a cionista mozgalom elleni igaztást. Jellemző, hogy Palesztina és a Cionizmus címmel külön rovatban teszi az antisemitizmust. Egyik legutóbbi cikkében a lap azt igyekszik bebizonyítani, hogy a Balfour-deklarációt csak katonai segítséggel lehet megvalósítani és ebben a megállapításban az Aguda információi jára hivatkozik, amelyből azt a végső következtetést vonja le, hogy a cionista szervezet nem bírja a zsidóság bizalmát.

* Lakók, háztulajdonosok figyelme! Az új lakbérieti törvény híres magyar fordítása szakaszeri magyarázatokkal ellátva kapható a Frateritas nyomdában, Uj Kelet kiadónál (Brassai-utca 10), minden könyvkereskedésben és az Uj Kelet összes vidéki elrusitójánál.

Weisz és Molnár
női divatruháza
ujból megnyílt!

Keller,
Weisz és Molnár

cég alatt, Cal. Reg.
Ferdinand 6. szám
alatt, a volt hegyi-
séggel szemben. 0

1834

Kereskedők és viszontelárusítók figyelmébe!

2 vagon olasz cérna érkezett, garantált 400 yardos la. márkák.
Szállítunk legolcsóbb napi árban postai szétküldéssel.

Gutfried és Herskovits
Oradea-Mare, Piata Unirii 12. — Telefon 211.

Ujabb Fi

Fascisták patok me határhoke tromáról. Rómában. rap

Rövid t hogy a fiun tén tegnapé játszódtak k bonyodalma át folytak a olasz-jugos és ezeket u véres incide rés:leteiről

Hétfőn fiuwei jugos tul gyanus tul gyanus messé. Egy fascista csop és amidőn k litették, kéz A jogszláv fascisták e vissza, amel és géplegy katona suly

A kato mentek át, tüzrel felet rohanták a megöltek, h megsebesitit visszavonult vesztettek.

A fascis vonult vissz hogy a jug áll készenle tromolai a vezető utak építettek és olasz csapat Szerda

két erős ol szláv határ megámadta vok erős gé az olaszok vonultak vi látszik, esa éjjel fél tizen ujra támadá dást a jugos rohemmi é vissza. Őt o suljosan me jugoszláv fé

A jugos nekésége a k ről a hadüg moknak sür kei a katasz esolatban a

Don Irta:

Harmad egy felhőfo vas szágulo száguton. Lovak patáj az erdei m Don Pedro volt a lét vágattak.

Bourbon B szakára, eg dött Don S komoly, es kellett neki asszony. M golják őss vigyák viss Mária de F

Egy hét Don Pedro Padilla sem vakat elébe

Egy sze el mit gon királynak s a tegnapi nappal. Le az emberm virágok illa

Ujabb bonyodalmak Fiume körül

Fascisták és olasz reguláris csapatok megtámadták a jugoszláv határőröket. Vész hírek Fiume ostromáról. Diplomáciai tiltakozás Rómában. Pasics nyilatkozata a rapallói szerződésről

Az Uj Kelet tudósítójától

Rövid távlatban jelentettük már, hogy a fiumei és jugoszláv határ mentén tegnapelőtt ismét véres események játszódtak le, amelyek újabb diplomáciai bonyodalmakra fognak vezetni. Heteken át folytak a tárgyalások Rapallóban az olasz-jugoszláv egyezmény ügyében és ezeket ugyilátszik halomra döntik a véres incidensek. Tudósításunk az ügy részleteiről a következő:

Hétlőn reggel nyolc órakor a fiumei jugoszláv határőrök a határon túl gyanús készülődésekre lettek figyelmesek. Egy kézigranátókkal felszerelt fascista csoport készült átlépni a határt és amidőn a határőrsapatokat megközelítették, kézigranátókat dobáltak feléjük.

A jugoszláv csapatok a tuleróban levő fascisták elől egy órházba vonultak vissza, amelyet a fascisták erős puska- és gépfegyvertűz alá vettek. Néhány katoná sulyosan megsebesült.

A katonák végre is támadásba mentek át, kézigranátókkal és puska- tűzzel feltek és szuronytözegező megrohanták a fascistákat. Három fascista megölték, huszonegyet pedig sulyosan megsebesítettek. A fascisták végül is visszavonultak és eközben számos foglyot vezettek.

A fascista csoport egészen Fiuméig vonult vissza és ott fellármázta a várost, hogy a jugoszláv határon két ezred alá készületben, mely meg akarja ostromolni a várost. Erre a határ felé vezető utakat eltorlaszolták, barikádokat építettek és a városban levő reguláris olasz csapatokat is fellármázták.

Szerda este 10 órakor Costavnál két erős olasz század átlépte a jugoszláv határt és erős tüzelés közben megtámadta a határőrséget. A jugoszlávok erős gépfegyvertűzzel feleltek, mire az olaszok a környező dombok mögé vonultak vissza. A visszavonulás, úgy látszik, csak színleges lehetett, mert éjjel fél tizenkettőkor az olasz századok újra támadásba mentek át. Ezt a támadást a jugoszláv határőrsapatok szuronyrohammal és kézigranátókkal verték vissza. Öt olasz katoná meghalt, több sulyosan megsebesült úgy olasz, mint jugoszláv részen.

A jugoszláv határőrsapatok parancsnoksága a komoly és sulyos incidensek a hadügyi és belügyi minisztériumoknak sürgönyjelentést küldött. Ezeket a katasztrófális eseményekkel kapcsolatban az SHS állam római követe,

dr. Antonievics kormánya nevében tiltakozó jegyzéket ad át az olasz külügyminiszternek, amelyben a jugoszláv kormány figyelmezteti az olasz kormányt, hogy a fascisták és ha kell, akár a reguláris olasz csapatok ellen is a legszigorubb intézkedésekkel védekeznie és az okatlan vérengzések sulyos felelőssége alól a legteljesebb mértékben kivonja magát.

Belgrádi jelentések szerint Pasics miniszterelnök Szarajevóban kijelentette Kumanudi és Stanics minisztereknek, hogy Lloyd George gónuiai javaslatait az adriai kérdésben teljes mértékben elfogadja és most már egyedül csak az olaszokon áll, hogy a javaslatoknak nemzetközi értelemben is érvényt szerezzenek. Pasics speciális kívánsága

az, hogy a Zára körüli vasút semleges hálózat csupán öt kilométer körzetben terjedjen ki és hogy a fiumei Baross-kikötő és Susak előváros a rapallói szerződés életbelépése után öt nappal adassék át a jugoszláv csapatoknak.

A többi kérdésben Pasics hajlandó haladékosra, de ha az olasz kormány egy hónap alatt nem dönt véglegesen, akkor a jugoszláv kormány a népszavazás utján svájci döntőbíróshoz fordul.

Bukarest, május 31. A bukaresti olasz követség formálisan megoáfolja, hogy a jugoszláv és olasz csapatok között Castavnál összeütközések lettek volna, ugyancsak cáfolja a fascisták és jugoszláv határőrök közötti incidens híreit is.

Sámuel kormányzó nyilatkozik Palesztina politikai helyzetéről

Az Uj Kelet tudósítójától

Palesztina kormányzója, Sir Herbert Sámuel megérkezett Londonba és ezt az alkalmat felhasználja arra, hogy az illetékes politikai köröket felvilágosítsa Palesztina jelenlegi helyzetéről. Május 26-án a kormányzó az angol parlament tagjai előtt tartott beszámolót Palesztina jövőjéről. A gyűlés, melyen az alsóháznak százötven tagja és a lordok házának ugyancsak számos tagja vett részt, többek között Nordumberland herceg és lord Lamington, Lord Eustace Percy felsőházi tag kezdeményezte. A gyűlésen Lord Robert Cecil elnökölt.

A nagyfontosságú politikai gyűlésre a sajtó képviselőit nem bocsátották ugyan be, de néhány résztvevő vezető politikussal történt beszélgetésük révén megállapíthatjuk, hogy Sámuel kormányzó a jelenvalóakra rendkívül mély és kedvező hatást gyakorolt és az értekezlet végén Ásquit lord javaslatára a kormányzónak egyhangulag bizalmat és köszönetet szavaztak.

Sámuel kormányzó, akit a politikuskok értekezlete meleg szimpátiával fogadott, tökéletes szónoknak bizonyult. Beszédében hangsúlyozottan kiemelte, hogy az ő feladata az, hogy Palesztinában jól szervezett brit közigazgatást vezessen be. A zsidóságnak az országban kifogástalanul jó sora van és

a zsidó bevándorlás valóságos jótétemény az országra. Nagy egészében a palesztinai helyzet teljesen kielégítő, a bevándorlás is napról napra erőstödik.

Palesztina — mondotta Sámuel kormányzó — a zsidó nép nemzeti otthonává lesz, ha mindjárt a nemzeti otthon megjelölése alatt nem érttem teljesen ugyanazt, amit a szélsőséges cionisták értenek. Bizonyos az, hogy idővel a zsidóság száma Palesztinában mindinkább növekedni fog és végre is

ők lesznek az ország lakosságának többsége.

A cionistákkal és az arabokkal állandó tárgyalásokban van, hogy az ellentétes nézeteket kiegyenlítsék és minden reménye megvan rá, hogy kölcsönös megértésre fogja bírni őket. A maga részéről nem ért ugyan egyet a túlzó cionisták követeléseiivel, azonban teljesen elítéli a brit parlamenti ellenzék politikai agitációját is, mely a zsidó Palesztina ellen irányul.

A kormányzó védelmébe vette a palesztinai közigazgatást is az utóbbi időkben elhangzott kritikákkal szemben és rámutatott, hogy a közhivatalokban a zsidó tisztviselők egyelőre még kisebbségben vannak. Hangsúlyozottan kiemelte, hogy a palesztinai kormány politikájában

semmiféle olyan törekvés nincsen, amely a jelenlegi többség ellen irányulna.

Beszéde további folyamán megemlítette a Ruttenberg fele vízerőterveket is. A kormányzó határozottan megcáfolta azokat a tendenciózus híreszteléseket, hogy a zsidó bevándorlók nagyrésze bolsevik. A zsidó munkáságnak többsége föltétlenül szocialista érzelmű, de semmiképpen sem tartozik az extrém iránylatokhoz és politikai

felfogásukban körülbelül ugyanazt a helyet foglalják el, mint az angolországi Labour Party.

Az értekezleten egy nagyevű politikus azt a kérdést intézte a kormányzóhoz, hogy miképpen tudja összeegyeztetni az önrendelkezési jog alapelvét az azt a törekvést és politikát, melynek végső eredménye az lesz, hogy a zsidóság többségre kerül Palesztinában és így ki fogja majd szorítani az arab lakosságot. Sámuel kormányzó feleletében rámutatott arra, hogy ha az önrendelkezési jog alapelvét a végletekig vinnők, akkor Amerikának és Ausztráliának betelepítése is lehetetlenné vált volna. Végeredményben — így fejezte be a kormányzó — a zsidó bevándorlás és a zsidó gyarmatosítás, mely gazdagságot és új gazdasági forrásokat teremt az országoknak, nem lehet hátrányára az arab közösségnek sem.

ZERRESZTÓI ÜZENETEK

M. Lichtmann, Buenos-Ayres, Argentina. 1. Levelét áttettük a kiadóhivatalhoz, amely az Uj Keletet már megindította önnök és levélben közli az előfizetés módzatait 2. Információja alapján megírtuk, hogy Argentínában nagy tere volna az erdélyi gyapjúiparnak és ha az érdeklődők hozzájárulnak, készséggel adjuk meg az ön címét, hogy összeköttetésbe lépessenek az ottani gyapjúgyárakkal. 3. A román állampolgárságunkról lemondott katonakötelesek forduljanak a legközelebbi román konzulátushoz, ahol az állampolgárság visszaszerzéséről a leg-hitelesebb információt kaphatják és annak közbenjárására talán megengedik, hogy visszatérjenek Romániába.

G. A. Vinga. Nyilvános jellegű magániskolák, amelyekben magyarul tanítanak, egész Romániában nincsen. Román tanítvány valószínűleg van Bukarestben és Jasiban, de címüket nem tudjuk. Az önkéntességi jogot megadó érettségi bizonyítványt legkönnyebben mint valamelyik középiskola magántanulója szeresheti meg.

R. Jenő, Alsóváalkó. Jól sejtte, hogy hivatkozott cikkünkben szereplő Millerand Strauss tényleg azonos a francia köztársasági elnökkel, aki azonban a Strauss melléknévhez nem nagyon ragaszkodik már azért sem, mert semmi köze hozzá. Ezt csak a francia antiszemita adományozták neki sovinszta dübükkben. Az egész cikk annak az eszmémaratlaknak méltó karrikatúrája.

Weisz József, Satumare. Ujvári Péter darabja, a kolozsvári magyar színházban is színrekerült „Szezonkeresztények” című egyfelvonásos vígjátéka magától a szerzőtől rendelhető meg az Uj Kelet címén.

Don Pedro békül

Irta: Székely Nándor (3)

III.

Harmadnap este, alig hogy a hold egy felbőszültség mögé bujt, két lovas száguldott végig a toledói országúton. Az országút szikrázott a lovuk patája alatt és felrebeatette az erdei madarakat éjjeli álmuikból. Don Pedro, a király és Don Sámuel volt a két lovas. Mária de Padillához vágattak. Don Pedro megszökött Bourbon Blanka elől. Nem egy éjszakára, egy egész életre. Nem törődött Don Sámuel könyörgő szavaival, komoly, esdeklő intelmeivel. Nem kellett neki a híd, gögös, északi asszony. Meghagyta odahaza, csomagolják össze a királyné dolgait és vigyék vissza Frankhonba. Addig ő Mária de Padillánál marad.

IV.

Egy hétiig semmi sem zavarta Don Pedro boldogságát. Mária de Padilla sem vetett szemrehányó szavakat elébe. Egy szemrebbenéssel sem árulta el mit gondol. A keblére borult a királynak szerelmesen, nem gondolt a tegnapi és nem törődött a holnappal. Lent kergetődtek a kertben az embermagasságnyi fű között és a virágok illata megrészegítette őket.

Fejük fölött rigók csattogtak és a castillai éj mesolygott.

Don Sámuel egész nap az erkélyen ült. Leste a királyi futárt, aki a híreket hozza. De hét napig nem jött senki. Hét napig figyelte hiába a toledói országutat.

A uton száraz avarral játszott a szél. Tölesért formált a porból és a tölesér szájába elsárgult leveleket és hervadt virágokat sodort. Don Sámuel minden porfelhő mögöl a királyi hírnökököt vélte előbukkanni. De a por szertemállott, a leveleket elsodorta a szél és az országút ismét esendes és mozdulatlan volt, mint egy hosszan elnyúló, ezüstös pikelyű kígyó.

Senki sem jött. Don Pedro néha felment az erkélyre, megnézni, hozták-e a toledói üzenetet: üres a kastély, Blanka hazament. Hiába várta. A szerelem kezdett keserűvé válni, a csók, mintha fanyar lett volna és a bársonyos, ölelő karok fojtogatták. Dühös volt.

Felkoncoltatam az áruló kutyákat! — mondotta vészjelző szemekkel és izmos öklével nagyot csapott a nehéz tölgyfa asztalra.

— Ne mérgelelődj, uram! — csitította Don Sámuel a királyt. — Jöhetnek még... Az asszony sokáig csomagol... És aztán... talán szégyenli is, hogy ily hamar, szegyen szemre vissza kell mennie... Meg

sem melegegett királyi ágyasházában és már haza küldöd...

— Gögös... büszke... dolyfős... Bourbon ivadék... A király én vagyok és nem Bourbon Blanka... Az én szavam a döntő, a királyi szó... és nem az övé...

Mária de Padilla ilyenkor nem mert szólni. Csak a kerevét sarkába kuporodott és sirt. A király pedig fel s alá járt a palotában s csapkodta az ajtókat.

Este, amikor a csillagok mint fénylő drágakövek lepték el az eget, lovascsapat poroszkált végig az országúton. A vezetőjük vágatásra nógatta a lovasokat és néhány perc múlva ott voltak a kastély kapuja előtt. Don Sámuel leszaladt a királyhoz:

— Uram, jönnek a hiveink!... Méhetünk haza!...

Azzal futott le a kapuhoz, hogy megtudja, kik jöttek el a király bizalmasai közül.

A lovakok felálltak a kapu előtt félkörben. A lovakkól forró pára csapott ki. Patájukkal nyugtalanul kaparták a kemény földet. A kastély cselédjei kitérték a széles kaput. Don Sámuel a vitézek elé sietett.

— Miért jöttetek ily későn ide, barátaim? — kérdezte Don Sámuel. — A király már türelmetlen... Nos, hadd lám, ki jött el?... Ki a leghibebb embere Don Pedrónak?...

Te vagy, Don Jozé?... A testőreiddel jöttél?... Szép... Don Pedro utalma bizonyára nem marad el...

Don Jozé, a testőrség kapitánya a szavába vágott:

— Ne feesejg annyit, zsidó!... Nem vagyok kíváncsi sem az elismerő szavaidra, sem urad jutalmára... Megtarthatod magadnak!

— Mit beszélsz? — szörnyedt el Don Sámuel. — Don Pedróról mondd ezt, a királyról?...

— Arról! — kacagott Don Jozé. — Don Pedróról... De nem a királyról, hanem a fogolyról...

— Aruló! — kiáltotta Don Sámuel és a töréhez kapott.

— Mégis szerencse, hogy zsidó nem köthet kardot! — kiáltotta gnyosan Don Jozé. — Ne hadonázz azzal a tőrrel... Üssétek ki a kezéből!...

Don Sámuel kezéből kicsavarták a pengét.

— Foglyom vagy! — kiáltotta Don Jozé. — És most menjük az esküszegőért!

Don Sámuel közrefogták a lovakok. Don Jozé hat fegyveres lovaggal felment a palotába. A király halotta a zajt és előbök jött. Mária de Padilla görcsösen csipaszzkodott a karjába és egy pillanatra sem eresztette el magától.

— Ha meghalsz, veled halok! — suttogetta.

Molnár... sz és Molnár... divatruhája... Molnár... Cal. Reg. Ferdinand 6. szám... a volt heigi... szemben. o

M. József, Felsőbánya. Kimerítő felvilágosítást a Palesztina Office (Erdélyi Palesztinahivatalnál) kaphat, Cluj, Calea Regale Ferdinand 48. Szakképzettséghez, minthogy realiskolai végzettsége van, a temesvári technikai szakiskolában (Scoala Superioara Technica, Timisoara) juthat. Ezenkívül meg kell tanulnia héberül. Ha pedig mezőgazdaságilag akarja magát kiképezni, kérvényezze a Palesztinahivataltól, hogy segítse elő valamelyik zsidó gazdához való belépését. Amig valamilyen kiképzést nyer, a palesztinai bevándorlási tilalom is megszűnik. Katonai kötelezettsége alól csak úgy mentesítheti magát, ha lemond a román állampolgárságról.

Zene. Kisleány, maga azt kérdi, hogy éjjeli zenét reggel, vagyis világos nappal kell-e fogadni. A szerenádot elfogadhatja ugyan délből is, de akkor miért nevezi azt éjjeli zenének?

Pénzügyi fogalmazó, Zilah. Beküldött tizenöt versét, bár van bennük gondolat, de formájuk és hangulatuk miatt — sajnos — nem használhatjuk. Az Uj Kelet egyébként csak zsidótárgyverseket közöl, de azt is csak belső munkatársaktól és ritkán.

Sch. Gyula, Lupény. A budapesti árumintavásárra, mely június 17. és 26. között lesz, a kolozsvári iparkamarától kiállított igazolvány alapján bárki is ingyenes vizumot kap a kolozsvári magyar konzulátuson, a MÁV. vonalain pedig 50%-os jegykedvezményt.

W. Bernát, Borsa, akinek az Uj Kelet május 27-iki számában üzentünk, közölje teljes címét Pollák Lajos margittai nyomdatulajdonossal, aki június végén Palesztinába megy és társat keres, aki az Erec Jiszraeibe szállított villanytelepét és más gépeket ipari üzemi létesítésénél használni tudná. Pollák Lajos címe: Margitta, Fő-utca 9.

KÖZGAZDASÁG

Tiltakoznak a kereskedők az új vasuti fekbérrendelet ellen

Az Uj Kelet tudósítójától

Ismertette az Uj Kelet a CFR. vezérigazgatóságának legutóbbi rendeletét, amellyel újra szabályozta a vasuti szállítmányok rendjét és új intézkedéseket írt elő a fekbérekre vonatkozólag. A rendelet sok helyes intézkedés mellett, amellyel kétségkívül gyorsabbá teszi a szállítmányokat, tartalmaz olyan pontot is, amely elsőrendű érdekeiben sérti a kereskedőket.

A rendelet ugyanis kimondja, hogy a vasuti pályaudvarokra megkezdve érkezett áruszállítmányokért 6 órán túl a kereskedő akkor is tartozik megfizetni a fekbért, ha a késedelmet a vámhivatalok vagy a CFR. közvegeinek mulasztása idézte is elő. A bukaresti kereskedőtanács kezdeményezésére mozgalom indult meg a sérelmes rendelkezés ellen és a kereskedőtársulatok mindent el fognak követni, hogy a minisztérium a rendelet hatályon kívül helyezze. A bukaresti kereskedőkkel egyidőben a vidéki nagyobb kereskedő városok érdekléljei is megmozdultak, főleg azok a városok, amelyek pályaudvarán amugyis nehézségeket okoz az árutorlódás.

Aradról jelentik, hogy az ottani kereskedők kérelmére a közlekedésügyi minisztérium bizottság élén Aradra küldte Georgiu CFR. aligaz-

gatót, aki hosszas tárgyalásokat folytatott a kereskedők megbízottjaival. A tárgyalások eredményeképpen abban egyeztek meg, hogy a sérelmes rendeletet június elsejéig felfüggesztik, illetőleg ez idő alatt a kereskedőknek és szállítóknak csak akkor kell megfizetni a fekbért, ha a késést maguk okozták, nem pedig rajtuk kívül álló okok. Aradra vonatkozólag a rendeletet azért felfüggesztették fel, mert annak betartása a nagy vagontorlódások miatt illuzóriusnak látszott. Értesítette egyben a minisztérium az aradi kerületi vasutigazgatóságot, hogy június hatodikáig Aradra semilyen vagonárut nem lehet behozni, hogy ezt az időt a kereskedők szállítmányaik átvételére használhassák fel.

Illetékes körök véleménye szerint a rendelet sérelmes pontját a közlekedésügyi minisztérium minden valószínűség szerint hamarosan módosítani fogja.

Belföld

(x) **Uj petróleumeret talált a „Titeiul”.** Bukaresti munkatársunk jelenti: A román petróleumvállalatok általános helyzete nem a legkitünőbb ugyan, mégis alig mulik el hét, hogy valamely petróleumkut furása közben olyan gazdag érre ne akadnának, amely napokig erupciószerűen ontja magából a nyersolajat. Legutóbb a moreni kutak között volt egy ilyen, most meg a „Titeiul” társaság egyik telepén érték el gazdag petróleumeret 640 méter

mélységben. Érdekes, hogy ezen a helyen petróleumra csak sokkal mélyebb rétegben számítottak és egészen meglepetésszerűen jött a kitörés. Az első félórán a kutból ömlő olaj teljesen kárba veszett, mert nem volt semmi sem előkészítve annak felfogására. A közelben levő idegen petróleumvállalatok adtak embereket és anyagokat segítségül s csak így tudták a kutat egyelőre eltömni mindaddig, amig az olaj felfogására ciszternákat nem készítenek.

(x) **A „Romano-Palestineana” mérlege ötven százalékos nyereséget mutat ki.** Bukaresti munkatársunk jelenti: A hivatalos lapban megjelenő mérlegek között ma került nyilvánosságra a „Soc. An. Romano-Palestineana” évi zárszámadása is. Az 1.1 millió lei alaptőkével két esztendővel ezelőtti alakult vállalat, amelynek egyetlen célja a Románia és Palesztina közötti kereskedelem fellendítése és a két ország közötti áruforgalom lebonyolítása, több mint 50 százalékos nyereséget mutat ki a múlt évre. A tiszta nyereség 580.000 lei élénk bizonyítéka annak, hogy Romániának a Palesztinával való gazdasági forgalom lebonyolításánál igen jelentős szerep juthat.

(x) **Petrozsényből akarják pótolni a magyar széntermelés hiányait.** Budapestről jelentik: Az utóbbi időben a magyar széntermelés csökkenést mutat. A Salgótarjáni közszénbánya részvénytársaság igazgatóságánál az a terv merült fel, hogy a petrozsényi bányákból fedezék a termelés hiányát. Ifj. Chorin Ferenc, a Salgótarjáni vezérigazgatója erről a kérdéstről a következőket mondta:

— Magyarország széntermelésének hiányait a román területen levő bányáink termeléséből szeretnénk pótolni. Petrozsényi bányánk termeléséből ezideig a román hatóságok nem engedték meg, hogy Magyarországra is szállítsunk. Most tárgyalunk abban az irányban, hogy engedjék meg az ottani bányák termelése egy részének Magyarországra való szállítását és ha megengedik, ezt a mennyiséget a MÁV. részére fogjuk átengedni. Ha az engedélyt a román hatóságoktól meg fogjuk kapni, ez mindenesetre a magyar szénfogyasztás előnyére fog szolgálni.

(x) **Ujra szabályozzák a rekvirálásokat.** Bukaresti munkatársunk jelenti: A háború alatt rekvirált anyagok után kiszolgáltatót utalványokat a pénzügyminisztérium még mindig nem váltotta be. Egyelőre azt sem lehet tudni, hogy erre mikor kerülhet sor. A hadügyminiszter a rekvirálásokat módját most újra szabályozta, nehogy bármilyen esetben ugyanolyan rendellenességek és milliós károkat okozó visszaélések forduljanak elő, mint a legutolsó rekvirálásoknál. Az új szabályok kidolgozására külön bizottságot küldtek ki, amely a tervezet előmunkálatait befogadja. Mint a bizottság közli, ezenkívül senki más rekvirálásra parancsot nem adhat, mint a hadügyminisztérium, vagy valamelyik hadtestparancsnokság. A rekvirálási parancsot, illetőleg felhatalmazást írásban kell megadni s ebben fel kell sorolni azokat az anyagokat, amelyeket rekvirálni szabad, illetőleg kell, a pontos mennyiség feltüntetésével együtt. A rekvirálásról szóló bonokat is vagy maga a hadügyminisztérium, vagy a hadtestparancsnokság állítja ki. Minden olyan rekvirálás, amelynél ezeket a parancsokat nem tartják be, jogtalan és rendellenes és az ilyen rekvirálásokat végrehajtóit a legszigorúbban megbüntetik.

(x) **A bukaresti tőzsde elmúlt hete.** Bukaresti munkatársunk jelenti: Az utolsó tőzsdei hét forgalmáról jöformán lényeges feljegyezni való nincsen, mert a tőzsdén hivatalos forgalom a sok ünnep miatt csak egy napon volt. Most is a petróleumvállalatok állottak az érdeklődés középpontjában. Leginkább a Petrol Block, amelynek nagy érdeklődéssel várt mérlege végre megjelent. A várakozókat ki is elégitette, mert 80 millió lei alaptőke mellett 40 millió lei évi tiszta nyereséget mutatott ki és 22 millió leire növelte tartaléktőkéjét.

Külföld

(x) **Gazdasági válság Ruszinszkóban.** Ungvárról jelentik: A ruszinszkói gyárosok már tavaly redukálták a bérüket és most arról van szó, hogy újból 19 százalékos bérredukciót veszessenek be. A munkásság vezetőinek körében az a vélemény, hogy a mai megéletheti viszonyok mellett a redukált fizetés nem elég. Az bizonyos, hogy a ruszinszkói gyáripar, amely főként a kivitelre támaszkodik, a valutaris differenciák súlyos helyzetbe sodorták. Mivel a munkások hallani sem akarnak a fizetésük csökkentéséről, a pünkösdi előtti héten Ruszinszkó egész területén 24 órás tüntelő sztrájkot rendeznek a kizárt és sztrájkoló vegyipari és fűrészüzemi munkások érdekében. A sztrájknak nagy jelentőséget ad az a tény, hogy a kibékült szociáldemokrata és kommunista szervezeteken kívül a nemzeti szocialisták is részt vesznek benne. A három párt közös kiáltványban fordul Ruszinszkó munkásságához és nyomatékosan hangsúlyozza, hogy nem politikai megmozdulásról, hanem gazdasági akcióról van szó a Ruszinszkó ipara fellendítésére és a munkásság mindennapi betevő falatjának biztosítására.

Megjelent!

És a meggörbedt kiegyenesedik,

egy ember, névszerint

Menasse Chajim története,

aki

Buczacz szent községből való (építse fel városunkat a Leghatalmasabb, Amen) aki vagyonát elvesztette és a szegénység (övjön meg bennünket az Irgalmas) eltérítette az Úr utjáról és szepilöt ejtett Izraelen és szidalmazták és eltaszították és hajszolták és megse zavarta mások életét és nevét és emlékezetét megőrizték, mint azt ez a könyv részletesen elmondja. És róla és a hozzája hasonlókról beszél az Irás: „És után levelekelték büneiket”, és mondja a Rasi (áldásos emléke): „Levelekelték büneiket szenvedéseikkel.”

Ezt pedig szerette és feljegyezte

S. J. Agnon

és magyar nyelvre írta Sas László. Kiadja a Kadima Clujon a Teremtés 5682 esztendejében.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályánál. — Ára 30 lei. Az Uj Kelet előfizetői 25 leiert kapják!

Cégtáblákat

legolcsóbban készít 1916

JAKAB

Starda Regala 12a. (volt Majális-n.)

UJ! UJ!

világvárosi módra berendezett **ékszerüzlet!!!** a volt Dobó-féle ékszerhelyiségben (Cluj, Főter 15. sz.)

H. S. Braunfeld

a Fenyő és Braunfeld cég volt beltagja

Modern ujdonságok

és nagy választék a legkényesebb izlésnek megfelelő

ékszer, óra és diszmi-árúkból

Szolid árak! Int. telefon 6-43.

— Botor és ostoba vagy! — szolt rá Don Pedro. — Ki merészelne hozzám nyulni? A király vagyok... Spanyolország ura...

Az előcsarnok ajtajában találkoztak. Don Jozé megállt a király előtt, vitézeit künn hagyta.

— Hitvány áruló, hogy jössz elém? — kiáltotta a király. — Éjnek idején törzs be hozzám fegyveres banditákkal?...

— A banditák a te vitézeid voltak, oh király...

— Mit beszélsz? — sápadt el Don Pedro.

— Voltak, ismételte Don Jozé. — És most Bourbon Blanka és a főnemesei parancsoltak velünk... Eljátszottad a spanyol nép kegyeit... Foglyom vagy!...

A király karja lehanyatlott. Szemét ellepték a könnyek, a harag, a tehetetlen düh könnyei. Aztán kiegyenesedett. Mária de Padillát eltolta magától és odalépett Don Jozé elé. Két karját kinyújtotta és így szolt:

— Itt vagyok... Verd béklyóba Spanyolország királyát!...

Don Jozé, aki ellentállást és szitkot várt, nem mert királyra szemébe nézni. Lesütött, földre szegezett tekintettel mondta:

— Don Pedro, nem béklyóba verni és nem a vérpadra hurocolni téged jöttem ide... Foglyom vagy és az

ország itél felőled... És hogy hogyan itél, az téled függ... A spanyol népnek kívánságai vannak... Követelések, amelyeket teljesítened kell...

— Mik azok?

— Romboltasd szét ezt a kéjllakot és szolgáltasd ki zsidó tanácsadódat!...

— Don Sámuel?

— Don Sámuel, a zsidót... A zsidót, aki pusztulósodat és az ország vesztét okozza. A zsidót, aki elszakít hites feleségedtől, az ország királynőjétől és szeretőd karjaiba taszít... A zsidót, aki elzárja előled alattvalóid hódolatát... A zsidót, aki a fertőbe ránt...

Don Pedro arca bosszus lett.

— Hazugság! — mondta haragosan.

— Vitézek! — kiáltotta Don Jozé és a hat lovag berohant. — Teljesítsd ezt a parancsot!...

A lovagok elvitték a királyt. Mária sikoltózáival nem törődtek. Ott hagyták.

Don Pedrot és Don Sámuel kocsira ültették. A lovagok körülfogták a kocsit és elrobogtak Toró irányába.

A király egész uton egy szót nem szolt. Néha úgy rémlett előtte, mintha asszonyi zokogást hallana... Pedig csak az éji szél súvított el a füle mellett.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ

M...
Csütörtök: A...
Erzsi...
Feleme...
22. szá...
vezető

Péntek: A z...
helyára...
Szombat d. u...
helyára...
Szombat este...
Erzsi...
Feleme...
23. szá...
térre v...

Vasárnap d...
kurta k...
Katica...
és Góza...
Mérésék

Vasárnap este...
játékár...
bérlet

Hétfo d. u.:...
Gózon...
val. M...

Hétfo este: N...
Gyula...
mier-he

Kedd: Rigole...
énekos...
emelt l...
Előadók...
ajtykat

A műsorra t...
megváltá...

Sándor Er...
meg néhány...
világoszte...
Sándor Erzsi...
Rozinájában...
este, szomb...
nőiszerepét...
Rigolotto Gild...
méréséklen...
jegyek árai a...

A pünkös...
Mind a négy...
lépni Berk...
délután gaz...
sikerültebb...
számokkal...
operettje fog...
a Kis király...
Pollinusz h...
színre.

Zsába. A...
francia vígj...
teken este u...
színrékerül...

Uránia m...
szombat Bolib...
ténelmi dráma...
spanyolországi...
Puskin, az or...
verses regény...
Elhamvadt Sz...
az ünnepelt F...

Egyetem r...
szombat A tes...
műve után Fős...
művészegyt...
Márton, Antal...
Vasárnap, hétf...
filmregénye, f...
a Nordisk-film...

Freg...
1330 d...

Neu...
Cluj...

Sz...
CS...
„Fra...

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Héti műsor

Csütörtök: A szevillai borbély. (B. Sándor Erzsi kamaranékesnő első föllépése. Felemelt helyárakkal. Opera-bérlet 22. szám. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.)

Péntek: A zsába. (Vigjáték-repriz. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 153. szám. A.)

Szombat d. u.: A mómor. (5-ödször. Olcsó helyárakkal.)

Szombat este: Hoffman meséi. (B. Sándor Erzsi kamaranékesnő föllépésével. Felemelt helyárakkal. Opera-bérlet 23. szám. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.)

Vasárnap d. u.: Délutáni kabaré. Falu végén kurta kocsmá. Színész nem ember. Katica. Magánszámok. (Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégjátéka. Mérsékelt helyárakkal.)

Vasárnap este: Drótostót. (Berky Lili vendégjátékával. Premier-helyárakkal. Napi bérlet 154. szám. B.)

Hétfő d. u.: Kis király. (Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégjátékával. Mérsékelt helyárakkal.)

Hétfő este: Náni. (Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégjátékával. Premier-helyárakkal. Napi bérlet 155. C.)

Kedd: Rigoletto. (B. Sándor Erzsi kamaranékesnő harmadik föllépésével. Felemelt helyárakkal. Opera bérlet 24. sz. Előadás kezdetén a nézőterre vezető ajtókat bezárják.)

A műsorra tűzött előadások jegyei előre megvásárolhatók a színház pénztáránál.

Sándor Erzsi föllépései. Ma este kezdi meg néhány estére terjedő vendégjátékát a világszerte híres magyar operanékesnő, Sándor Erzsi. Első este a Szevillai borbély Rozinájában fogjuk csodálhatni őt, második este, szombaton a Hoffmann meséi harmas műszierepét, harmadik este, kedden pedig a Rigoletto Gilldájában fog föllépni. A földszinten mérsékelttel emelt helyárak lesznek, az erkélyjegyek árai azonban nincsenek fölemelve.

A pünkösdünepi előadások jegyei. Mind a négy pünkösdi ünnepen fél fog lépni Berky Lili és Gózon Gyula. Vasárnap délután gazdag műsoru kataró lesz, a leg-sikerültebb kabaré-darabokkal és magán-számokkal, este pedig a Lehár Drótostót c. operettje fog színterkerülni. Hétfőn délután a Kis király c. operettet adják, este pedig Pollinusz híres népszínműve, a Náni kerül színré.

Zsába. A legelőnébb s legkacagatóbb francia vigjátékok egyike, a Zsába fog pénteken este új betanulással s új szereposztással színterkerülni.

Uránia mozgóban: Csütörtök, péntek, szombat Bolibár márkli, nagy látványos történelmi dráma. Nagy Napoleon francia császár spanyolországi harcából. Vasárnap, hétfőn Puskin, az orosz költőfejedelm világhírű verses regényo filmen, az Anyégin Eugén, Elhamvad szerelmek címen. Főszerepben: az ünnepeit Friedrich Zellnik.

Egyetem mozgóban: Csütörtök, péntek, szombat A testőr, Molnár Ferenc híres szín-műve után Főszerepekben: elsőrangu magyar művészyüttes, Gombaszögi Frida, Rátkai Márton, Antalffy Sándor, Haraszthy Hermin. Vasárnap, hétfő Fidelio, Gauss nagyszerű filmregényo, főszerepben: Mady Christians, a Nordisk-filmek kedvence stárja.

Pregol! Raglán
gumiköppeny
divatöltöny

Neumann M.
cégnél,
Cluj, Piata Unirii
(Főtér)

Valutapiac május 31-én

TÖZSDÉK	Lei	őseh kor.	márka	fran. frank	svájci frank	lira	ősztr. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	lengy. marka	dollár	holl. forint	török font	svéd kor.
Bukarest valuta deviza		295 288	5450 5350	1325 1340	2750 2750	755 770	170 135	1850 1750	635 655		103	332	14550		99	
Bécs valuta deviza		223	43	1130	2210	600		1420	502			290	11600			
Prága valuta deviza			1945	474	993	264	4350	650	232	7350	3940	130	5222	2025	3515	
Berlin valuta deviza		526		2387	5200	1430		3380	1205				27125	10525		
Zürich valuta deviza		1005	190			273750	475	65				13	523			
Paris valuta deviza	77/16	2125	41/16		20925	571/4			4869	15 ¹⁰ /16			1094			
Budapest valuta deviza	567	1580	296	7350		4227	4300	730		1150			825			

MODERN ÜVEGCSISZOLDA ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

PÉCHY és TÁRSA

Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna (Kapucinus-u.) 20. 0000000000000000 1381

készíti a legszebb tükröket és butorüvegeket minden méretben és mennyiségben

Ujrafoncsorozás! Kérjen árajánlatot!

„A P Á T“-sör különlegességet

Monostori sörre

is, melyek minden e szakmába vágó üzletben kaphatók

CZELLE SÖRGYÁR
CLUJ (Kolozsvár), Monostor

GRÜNWALD-ÜVEGCSISZOLDA ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

ÉPÜLETÜVEGEZÉSI VÁLLALAT
ORADEA-MARE, STR. GERLICZY 16

Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnek

Mindenféle gép és kézi himzés, tamburirozás, kézi és gépi ajour, plissirozás, gouvrirozás gyorsan és szépen készül a

Műhimző szalonban
Unió-utca 15. 33731

Há szép és elegáns ruhát akar, látogassa meg

Herkovits Jenő
férfi szabót str. Baba Novac (Bethlen-u.) 10, ahol bel- és külföldi szövetek állandóan raktáron vannak. 000

Pontos kiszolgálás. 1337
Szolid és olcsó árak!

TUNGSRAM

Szép, izléses nyomtatványt csak az UJ KELET nyomdája készít

Névjegyeket, eljegyzési, lakodalmi kártyákat, üzleti nyomtatványokat a legrövidebb idő alatt és a legjutányosabban szállítunk.

„Fraternitas“-nyomda Cluj-Kolozsvár Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 10. Telefon 879.

Üzletáthelyezés!

Értesítjük tisztelt üzletfeleinket, hogy üzletünket Zöldfia-utca 8. szám alá (Kömös Testvérekkel szemben) helyeztük át, hol az legnagyobbitva május hó 10-én megnyitottuk.

Blum Testvérek
rövidáru nagykereskedők, Nagyvárad. Telefon 703.

Tusnádfürdőn

a Schweitzi vállak vendéglő helyiségében elsőrendű orth. שווייץ éttermet nyitok hol úgy mint múlt években Szóvátán, ez évben Tusnádfürdőn ezen kedvelt gyógyhelyen, fogok t. vendégeimnek június elejétől kezdve rendelkezésére állni. Tisztelettel Grünfeld Mór, Tg.-Müres (Marosvásárhely) Str. Calarasilor 92.

Zsidó tanítók figyelmébe!

Megérkeztek és kaphatók a következő héber tan és szépirodalmi könyvek a zsidó ifjuság részére:

L 34-	הרשון : נאדראן
35-	שפת עמנו : ראטה
30-	שדות מבעות : קרינסקי
24-	פרוודור : נאדראן
30-	שיחון : וויינשטיין
40-	ניאורפה של ארץ ישראל
60-	מלח של בים : גרוובסקי
12-	ספורי מעשיות : גרים
650	מאורות הקראים :
8-	שתי אנרות עם
6-	מילקסי
10-	מבחר שירי עמנו
8-	מפרי של ארץ ישראל

Viszonteladónknak megfelelő árkedvezmény. Megrendelhető a

„Safruth“

zsidó könyv- és papirkereskedésben, Cluj, Wesselényi M. és Szép-u. sarok.

Szarut, szaruhegyet, aggancsot, husolást és csontot, valamint mindenemű árná-hulladékot legmagasabb napi árban vásárol

Szarut- és csontárugyár Rt. Cluj
1310

old
ság Ruszinszkó
ik: A ruszinszkói
redukálták a bé-
vaa szó, hogy
éredukációt vezes-
ág vezetőinek kö-
hogy a mai meg-
ellett a redukált
bizonyos, hogy a
amely főként a
a valutaris diffe-
be sodorták. Mi-
ni sem akarnak a
ról, a pünkösd
ó egész területén
kot rendeznek a
egyipari és füzés-
kében. A szűrjék-
ad az a tény,
ociademokrata és
eken kívül a nem-
szet vesznek benne.
kiáltványban for-
asságához és nyo-
zza, hogy nem po-
l, hanem gazda-
a Ruszinszkó
és a munkásság
latjának biztosítá-
lent!
görbedt
esedik,
névszerint
m története.
gból való (épitse
talmasabb, Amen)
ette és a szegény-
ennünket és lrgal-
utjáról és szeplőt
idalmazták és el-
olták és mégse
és nevét és em-
k, mint azt ez a
mondja. És róla
blókról beszél az
ekelték bűneiket“,
áidassék emléke):
á bűneiket
eikkel.“
és feljegyezte
agnón
irta Sas László.
ma Clujon
és 5682
dejé-
Uj Kelet könyv-
30 lei. Az Uj
5 leiért kapják!

SPORT

Labdarugás

Kiegészítették a fegyelmi bizottságot. A kolozsvári sportkerület játékbizottságát ellenőrző bizottsága már hosszú hetek óta tétlenségre volt kárhoztatva, mert Jordáki Lajos bizottsági elnök lemondott tisztességéről, a bizottság többi tagjai közül pedig senki sem vállalta a referens tisztséget. Többször hangsúlyoztuk, hogy a kolozsvári sportkerület ezen fontos szerveinek kiegészítése fontos érdeke az egyesületeknek és érthetetlen volt, hogy a Comitetul Regional csak hosszas szünet után intézkedett Jordáki Lajos örökségének betöltését illetően. A helyzet tarthatatlanságát belátva, a Comitetul Regional Savu mérnök, vízvezeték-igazgatót szemelte ki a fegyelmi bizottság elnökéjének. Savu igazgató a megbízást vállalta és így a fegyelmi bizottság működése megkezdésének most már nincs akadály. Többhetes szünet után a fegyelmi bizottság június 2-án, pénteken este tartja meg újlag gyűlését, amelyen már Savu elnök fogja a felhalmozódott fegyelmi ügyeket ismertetni.

A Haggibbor pünkösti mérkőzései. A Haggibbor csapata a pünkösti ünnepek alkalmával Nagyváradra rándul át, ahol a Török és az Egyetértés csapatával barátságos mérkőzéseket fog játszani.

Petrozsényi SC—Gloria CFR 4:1 (1:0). Petrozsényből jelentő tudósítónk: Május 28-án a Petrozsényi SC barátságos mérkőzés keretében vendégül látta az aradi Gloria CFR csapatát, amelyet 4:1 arányban legyőzött. A zsilvölgyi csapat győzelme nagy meglepetést keltett sportkörökben.

Fogarasi SC—HTV 1:1 (0:1). Május 28-án játszott a két csapat. A felzött pályán szép és stílusos játékot nem tudtak produkálni a csapatok. A vezető gólt a 40. percben a Hermannstädter Turn Verein érte el, a fogarasi csapat Poór révén egyenlített ki a második félidőben. A fogarasi csapatban Henger és Albu játéka volt jó. Suciú szövetségi bíró bizonytalanul bíráskodott.

Tarbut VI—VII. osztály válogatott—Tarbut V. osztály 1:1 (1:0). Nagy érdeklődéssel kísérték sportkörökben a mérkőzést, amelynek során az V. osztály válogatott csapat egyenrangú ellenfelének bizonyult. Az első félidőben a válogatott csapat volt fölényben és Lázár (VI. o.) révén érte el gólját. A félidő további részét az V. o. Sámson kapusának bravuros védése teszi élvezetessé, miközben a válogatott csapat egy kétes jogosultságu tizenegyeset hagy kiaknázatlanul. A második félidőben az V. osztály csapata kerül fölénybe és Moskovitz lövése a kapus hibájából a kiegyenlítő gólt eredményezi. Az V. osztály többi támadásait Reismann hátvéd veri vissza. A mezőny legjobb embere Sámson (V. o. volt), mellette, Fuchs a válogatott csapatban pedig Reismann és Lovag játszottak hasznosan. Kösztnér (VIII. o.) bírónak még sok gyakorlatra van szüksége.

Atlétika

A Haggibbor atlétikai tréningje. A Haggibbor atlétikai szakosztályának vezetője felkéri az összes ifjúsági és törpe atlétákat, hogy a ma, csütörtökön délután 6 órakor a városi sporttelepen tartandó tréningben teljes számban jelenjenek meg.

Felolós szerkesztő: **MARTON ERNŐ**
Kiadó: **FRATERNITAS** nyomdai.
Szerkesztőségi telefonszám 977.

Bőrlábszárvédő

elsőrendű anyagból fekete, barna és sárga színben 1286

Krébs János szilgyártó
Cluj, Calea Regele Ferdinand 77.

Kereskedőknek árkedezmény!

Heimlich és Lusztig cipőkellék kereskedelmi rt.

Cluj-Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 8. szám. Telefon 1—15.

Vezérképviselő: Heimlich és Lusztig, Budapest
Weil „Columbia”, Budapest
Ihrig igazított szeszgyár, Budapest
Ofenheim & Co, Wien
Labor „Elbet”, viasz
Schneck & Kolnberger, Wien
„Optimit” ruggany

Gyári lerakatok: Weisz Manfréd cipőkellék gyártmánya, Budapest
„Union Aranycsizma”, Budapest

Cukorka és csokoládé raktár

Lusztig és Nussbächer
Cal. Regele Ferdinand 31.
Szállítunk postán,
utánvét mellett.

Ne vásároljon

rövid-, bazár-, galanteri- és játéka-
árut, amíg fel nem keresi

Feiner Testvérek

elismert, olcsó lerakatát
Cluj, Unió-u. 11. bent az udvarban.

Agyag és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet,
csontszirt, műtrágyát,
szappant, kocsikenőcsőt,
gépszirt, téglát stb.

Vesz: csontot, száraz és vizes
húslást, nyers és olvasztott
fagyut.

RÖZPONTI HÖLGYFOURÁSZ ÉS MANIKÜRSZALON

Cal. Reg. Ferd. 13. (udvarban)

Hajfestés, hajmunka, fejmosás,
ondolítás, fésülés legmodernebb,
legjobb kivitelben, Hajat veszek!

PÉTERFI JULISKA

Szilágyi Eleonora Rt.

által forgalomba hozott ujdonság

"BIKA-SÖR"

Báró Nopcsa
kartellen kívüli
ujaradi sörgyárából

legerősebb, legtrápiálabb és legolcsóbb
000 ital. Kapható mindenütt! 000

Megolcsúlt az építés!

Calcit telepén

1 m³ mész
170 lei

Telep:
Felegvári-u. 9. Telefon 1106.

Hirdessen az UJ KELET-ben!

A cipőimport teljesen megszűnt

mert a

Renner Testvérek és Társai

Börgyár Rt., Cluj-Kolozsvár
gyárt mindenféle férfi, női és gyermek-
cipőt szines és lakbőrökből is a leg-
elegánsabb kivitelben!! 1301

Citrom

ládánként és vagontelepekben

Kávé

Rio, Pernanbuco, Sultiminas,
Santos, Salvafor engrosban kapható

Frischman Vilmos-nál

Bak-telep, Fränkel közraktár Cluj,
(lakás: Sándor László-u. 21.)
Telefon 2—90.

Wieni irodánk

és Bruck—Hegyeshalom—Buda-
pest—Szolnok—Biharkeresztes—
Békéscsaba és Kőtegyanban fel-
állított saját exposituraink utján
kötbér kikötése mellett
5—10—15 napi

határidőn belül Ó-és Uj-Románia
bármely részébe vagy vissza da-
rabáru és vagonrakomány
szállításokat vállalunk

Deutsch Testvérek. Központ Cluj,
P. Unirei 26. Fiókok Wien I. Roten-
turm Str. 12. Oradea-Mare Rimanóci-u.
12. Orsova Dunapart. 1276

Megjelent

az új lakbérleti törvény

Lakók, háztulajdonosok és
könyvkereskedők
figyelmébe!

Bizományosoknak,
könyvkereskedők-
nek magas jutalék

a Fraternitas kiadásában megjelent
az új lakbérleti törvény
hiteles magyar szövege, kiváló szak-
ember előszavával és magyarázatával.

Ára 6 lei.

Minden tőzsdében kapható!

! Megrendelhető
utánvétellel is!!

Megrendelhető: a
Fraternitas nyomda-
vállalatnál, Cluj, str.
Baron L. Pop 10 —
Friedmann hírlap-
irodánál Cluj, Piața
Unirei és az Uj Kelet
kiadóhivatalában.—

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szav-
nként 1 lei. Vasgámbor betűvel szedett szavak
2 lei. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög
— 10 lei. Jellegű hirdetésre semminemű tel-
jesítmény nem adunk. A beérkezett ajánlatok
át, vidékük a kívánt címre továbbítanak. Erre
a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 60 bani
béllegköltség fizetendő.

Könyvelő szépirással, kereskedelmi
praxissal június elsejére felvesz Nizsel és
Faragó gyarmatú nagykereskedő cég
Nagyvárad, Zöldfa-utca. 3899-1

Báza fürdőn az orth. פושר vendégül
megnyit. Márk Herman Dés. 3897-1

Eladó jókarban levő gyűrűs kenésű 1000
mm. Máv. cséplő, magánosan. Rosenbaum
Pál, Szászrégen. 3921

Tennispályahengert vagy ahhoz alkalmas
30—50 cm. átmérőjű, 1 méter hosszú vas-
csövet keresünk. Seseváry és Társai, Deák
Ferenc-u. 25. szám.

**Kiadó műhelyek, raktárnak vagy ki-
sebb üzemeknek alkalmas nagy földszinti
helyiség a belváros legforgalmasabb
helyén. Cím a kiadóhivatalban. 3922-1**

Bocskor, mosótalp, felsőbőr és szilgyártóblank

állandóan nagy készlet kicsinyben és nagy-
ban. Legolcsóbb árak mellett. Vidéki meg-
rendeléseket kis postacsomagokban is eszköz-
lők. Jelenlegi talp és bocskor ára 65—70 lei.
Vagontélelnél 5 százalékos kedvezmény.

SÁMSON-BÖRGYÁR

Gyufagyár-utca 1. Gyorsáru raktárral szem-
ben. Telefon: Gyár 3—86, lakás 3—87. szám.

Tavaszi ujdonságok!

Női, gyermek harisnya,
keztü és rövidáru nagy
választékban érkezett

Fischbein & Spitz

rövid és kötött áru üzletébe CLUJ
(Kolozsvár), Piața Unirii (Mátyás
király-tér 29. szám. Bánffy-palota.
1882

Kássa Albert

**Gép- és elektro-
technikai** 1288
műszaki vállalata

Cluj, (Magyar-u.) 99.

Az oraviczai izr. statusquo
hitközség hitoktatót keres,
ki kántor és saichet is. Fi-
zetés 12.000.— lei és lakás.
3880-1

Rottmann Rároly és Tsai

részvénytársaság 1220

**Timisiora IV. Strada Iancu
Vacarescu (Bem-utca) 14. sz.**

Szesz-szabadraktár,
szeszdenaturáló telep.
Szilvórium és törköly-
főzde, rum-, likör- és
konyakgyár. Bornagy-
kereskedés.

IFJU KELET

Zsidó ifjúsági folyóirat

Előfizetési ár egy évre 80 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 48.